JOANNIS AUDOENI

CAMBRO-BRITANNI

EPIGRAMMATA.

*Editio prioribus auctior, longe-
que emendatior,*

Cura Ant. Aug. Renouard, Parisini.

PARS ALTERA.

PARISIIS,

Apud editorem, via Apollinea, n°. 25.
Typis Petri Didot natu majoris.

II. REIPUBLICÆ.

M. DCC. XCIV.

JOANNIS AUDOENI EPIGRAMMATA.

LIBER QUINTUS.

I.

Ad Henricum, principem Walliæ.

In libris pro more novis et amore dicandis,
A summo sumo principe principium.

II.

Ad Mæcenatem.

Non ego patronum desidero versibus ullum:
Mæcenate liber non eget; autor eget.

III.

Ad Marcellum, jurisconsultum.

Paulini nuper patiens, Marcelle, fuisti;
Esse pares vultis? sit tuus ille cliens.

IV.

Ad Henricum, Walliæ principem.

Pectus et affectus, cerebrum, ratio, caput, et cor,
In te funguntur munere quodque suo.
Pectus enim cerebro, sensum ratione gubernas,
Cor capitis jussu non nisi justa cupit.

Cambria tres invicta tulit cognomine * Magnos;
Tu magnus, princeps optime, quartus eris.

* Tres principes Walliæ cognomento Magni.

V.

Mercurius gallo-belgicus.

Mercurius non fit de quolibet arbore: fingit
Mercurium ex ligno quolibet iste faber.

VI.

Orpheus.

Orpheus uxorem raptam repetivit ab orco:
Duxit ab inferno fœmina nulla virum.

VII.

Vestes academicæ, ad Oxonienses et Cantabrigienses.

Cur quicumque studet generosis artibus, ater
Cernitur, et nostra clerus in urbe niger?
Defunctum nostræ lugent ob Apollina Musæ?
An Mæcenatis funera flenda dolent?
Hæredes habet iste tamen: concedo; bonorum
Scilicet hæredes, non bonitatis, habet.

VIII.

An Petrus fuerit Romæ.

An Petrus fuerit Romæ, sub judice lis est;
Simonem Romæ nemo fuisse negat.

IX.

Εἶναι καὶ ἔχειν.

Esse et habere, bonum est, dixit quis nescio Graius:
Addidit Almannus nescio quis, bibere.

X.

Ad Ligurinum.

Uxorem, Ligurine, tuam colit Arrius: alter
Sementem fecit; sed tua messis erit.

X I.

Non occides, non furaberis.

Furtum non facies; juristæ scribitur hæc lex:
Hæc, non occides, pertinet ad medicum.

X I I.

In Alanum, decoctorem chymistam.

Chymicus ex auro non-aurum fecit Alanus:
Aurum ex non-auro non potuit facere.

X I I I.

Ad Henricum principem.

Primum est, esse suum; tamen hoc cui fata negarunt
Alterius non sit, qui tuus esse potest.

X I V.

*Ad Richardum, comitem Dorcestriæ,
ex Galliis reducem*, 1612.

Mutavit, quod raro solet, mutatio cœli
In melius mores ingeniumque tuum.
Doctior et melior, tibi gratulor ambo, redisti,
Magne comes; redeas tu, licet, unde redis.

X V.

Novem { *musæ.* / *mutæ.* }

Mœstæ cum sileant musæ, quid referat utrum
Musas an mutas dixeris esse novem?

Ut γλῶσσα a γλῶττα differt idiomate tantum,
Discrepat a muta nunc mea musa parum.

XVI.

Honoris { *etymo-* / *genea-* } *logia.*

Divitias et opes *hon* lingua hebræa vocavit,
Gallica gens aurum *or*, indeque venit *hon-or.*

XVII.

Y. *Ad cornutum.*

Littera Pythagoræ discrimine secta bicorni
Dicitur; est tua frons littera Pythagoræ.

XVIII.

Ad Dindymum.

Mandere te modios mecum salis, inquis, oportet,
Cœptus ut ad summum progrediatur amor.
Manducare salem memini te, Dindyme, nunquam
Dic igitur, quando noster amicus eris?

XIX.

Mulier canonica.

Est mulier tanquam generalis regula; quare?
In multis fallit regula, sic mulier.

XX.

Votum Salomonis.

Cur regis sapientis erat sapientia votum?
Optasset Salomon, si sapuisset, opes.
Non optavit opes Salomon; sapientius optat:
Nam sapere optavit; cur? quia non sapuit.

X X I.

Quid novi?

Nil ait esse novum Salomon sub sole : Columbus
In veteri mundum repperit orbe novum.

X X I I.

Britannicarum mulierum trinitas, unde nata est Britanniarum unitas.

Conseruere rosas (1) Henrici mater, et uxor :
Uniit Henrici (2) filia regna duo :
Filius o felix, felix Henrice maritus
Septime, ter felix (3) in trinepote pater!

(1) Septimi.

(2) Margareta, Jacobi quarti regis Scotorum uxor, unionis mater.

(3) Jacobo I, Britanniæ monarcha.

X X I I I.

Δῶρον βασιλικόν.

Est optata tibi, Salomon, sapientia : δῶρον
Optasti, regum maxime, βασιλικόν.

X X I V.

Beati { muni- / paci- } fici.

Jacobus laceras Britonum res munit et unit;
Munificus rex est noster et unificus.

X X V.

In Gaurum, ecclesiæ canonicum.

Apocryphas inter, legitur Sapientia, chartas;
Tu, licet insipiens, Gaure, canonicus es.

XXVI.

Limax. Emblematicum.

Limaces, male convenientes sunt vir et uxor;
Non habitant unam fœmina masque domum.

XXVII.

Christophorus Columbus.

Cedere diluvium, camposque patere liquentes,
Nuncia de cœlo prima columba venit.
Æquora sic ultra nostris incognita, primus
Nunciat immensos esse Columbus agros.
Aurum arrham secum tulit alter, at altera olivam;
Alter divitias, altera delicias.

XXVIII.

In regicidas.

Si (1) manus offendat te dextra, abscindito dextram;
Offendat si (2) pes, abjice, Christus ait;
Corpus in errorem dexter si ducat (3) ocellus,
Ipse oculus peccans effodiendus erit.
Quælibet abscindi pars corporis ægra jubetur;
Excipiunt medici theiologique caput.

(1) Matth. c. 9, v. 43.
(2) V. 45.
(3) V. 47.

XXIX.

Ad Georgium, archiepisc. cantuariensem, gratulatio, 1611.

Oxonium cito te rectorem, Venta decanum,
Pontificemque * urbes obtinuere duæ;

* Lichtfeldia et Coventria.

Venisti londinensem cito præsul in urbem;
Factus es Anglorum metropolita cito;
Lectus es in triplicem cito, rege vocante, senatum:
Quid superest optem quod tibi? sero mori.

X X X.

Ad judicem Decianum.

Non volo te surdum, non mutum; te volo cæcum:
Non claudum; mancum te, Deciane, volo.

X X X I.

Cæsaris Cæsari, Dei Deo.

Omnis principium finemque habet æqua potestas:
Fine caret solus principioque Deus.
Indefinita est, non infinita potestas
Cæsaris: in terris omnia nemo potest.

X X X I I.

Tria sabbata.

Saturnus, Sol, atque Venus, tria sabbata signant:
Turcarum, nostrum, judaicumque vetus.
Pallida Judæo est facies, et frontis imago
Plumbea; Saturno dixeris esse satum.
Uxorum vir multarum, quo sabbata servet,
Elegit Veneris non male Turca diem.
Quo Sol justitiæ, mea lux, mea vita, revixit,
Solis apud nos est sola in honore dies.

X X X I I I.

Ad Davidem Murray, equitem, Henrici princ. ab interiore thalamo.

Cui favet, hunc princeps incautus honoribus auget:
Huic sapiens, dignus qui sit honore, favet.

Principis hæc nostri est virtus insignis; amore
Dignatur dignos, te similesque tui.

XXXIV.

Possum, volo, nolo; anomala.

Quod volo non possum, quod possum nolo vicissi
Tota hominis vita est nil, nisi nolo, volo.

XXXV.

Patientia.

Vincit qui patitur; patitur, potiturque petitis:
Vincitur at semper fœmina quæ patitur.

XXXVI.

De genuflexione problema.

Cum defertur honos demisso poplite, quare
Unum vir, mulier torquet utrumque genu?
Vir semel, at mulier bis serva creata videtur:
Paret enim patri virgo, marita viro.

XXXVII.

Ad Guillelmum, comitem Pembrochiæ, regi a consiliis.

Nondum ætate senex, juvenis nec moribus: ecce
Te jubet esse suum rex patriæque patrem.
Quod te rex tanto fuerit dignatus honore,
Gratuler? an quod sis dignus? utrumque lice

XXXVIII.

Ad Joannem, electum episcopum londinensem, 1611.

Destinat æternæ te rex doctissimus urbi:
Te sibi pastorem urbs ambitiosa petit:

Sede vacante alii veniunt, de more, petitum
Artis et ingenii præmia sacra sui.
Te rex ipse vocat, vocat archiepiscopus, ipsa
Te vocat urbs, huc tu sede vocante venis.

XXXIX.

De ortu et occasu.

Sole oriente, tui reditus a morte memento;
Sis memor occasus, sole cadente, tui.

XL.

Ad Petrum Junium, Scoto-Britannum, olim Jacobi regis præceptorem.

Nascitur indigne per quem non nascitur alter;
Tu nasci, nosci tu, Petre, dignus eras.
Nempe tuo geniti tibi sunt de sanguine septem,
Corporis effigies ingeniique tui.
Doctorum tu tot pater es, doctissime Juni,
Prudentum quot erat Græcia docta parens.

XLI.

In Gaurum.

Stultus es et sapiens; quis credat, Gaure? secundum
Quid sapiens? stultus quomodo? simpliciter.

XLII.

St.

St, quanquam taciturna silentia præcipis, edis
Tu sine vocali syllaba sola sonum.

XLIII.

Dictum Henrici, comitis Northamptoniæ.

Uni et univoce.

Univoce Britones servire docemur, et uni
Jacobo, qui nos uniet univoce.

XLIV.

In Quintum somniatorem.

Audivi te sæpe querentem et mane dolentem,
Quinte, quod in somno nil ita cernis ut est.
Quid mirum, qui sola diu mendacia dicis,
Si nunquam noctu somnia vera vides ?

XLV.

Ad Robertum Carum, regi a consiliis, etc.

Plebs huic raro favet, quem carum rex habet : illi
Raro favent reges, quem leve vulgus amat.
Ardua res, carum esse simul regique gregique :
Te vehit aura duplex ; rex, populique favor.

XLVI.

In quemdam hypocritam.

Nescit, ais, *mea læva manus quid dextera donet.*
Credo ; quod omnino dat tua dextra nihil.

XLVII.

Justi Lipsii obitus, 1606.

Secula post sex atque decem, sexque insuper annos,
Clausisti criticum, Juste dolende, diem.
Viderunt hoc lucem anno mea carmina quo tu
Mortuus es, Lipsi ; nox tua, nostra dies.

XLVIII.

Thomæ Overbury, equitis, poema ingeniosum de uxore perfecta.

Uxorem angelico describis carmine talem,
Qualem oratorem Tullius ore potens.
Qualem describis, quamvis tibi nuberet uxor,
AEqualis tali non foret illa viro.

XLIX.

Locatio beneficii.

Quod bene fit puero, perit; obliviscitur ille:
Decrepito quod fit, non perit; ipse perit.

L.

Jus ambiguum.

Legista et medicus sunt juris uterque periti;
Hic ægros, alter jure tuetur agros.
Jus dare cuique suum didicit legista clienti,
AEgroto medicus jus dare cuique suum.
Jus legistarum quid differat a medicorum
Jure, rogas? siccum est illud, at hoc liquidum.

LI.

Ad Henricum principem, 19 febr. natum, anno 1594. (1) *Omen aureum* 1612, 19 *jun.*

Jam decimo nonoque ætas tua currit in anno;
Qui numerus, felix, (2) aureus, omen habet.
Hic tibi nam, si me non fallunt omina, secum
Aureus ingentes afferet annus opes.

(1) Figuræ numeri 1594 per additionem arithmeticam reducuntur ad numerum aureum, id est 19; v. g. 1, 5, 9 et 4, si addantur, efficiunt 19. (2) Aureus versus. 16

L I I.

Ad regem.

In decimo nono jubilæo ætatis obivit,
Qui post diluvium vixit et ante, Noa.
Si mea vota valent, jubilæos quot Noa vidit,
Secula tot vives, tu * Noa noster eris.

* Rex ante et post unionem Britanniæ.

L I I I.

In quemdam parcum.

Te laudo laudatorem, non laudo datorem;
Scit laudare magis nemo, minusve dare.

L I V.

De Thoma Moro, Angliæ olim cancellario. Ad Thomam, baronem de Ellesmer, Angliæ cancellarium.

Integritas morum Morum commendat, et ardor
Ingenii, et docto dulcis in ore decor.
Te quoque cor sapiens, gravitas, et gratia vultus
Eximit e populo, conspicuumque facit:
Totius integritas vitæ sine labe peractæ
Te Moro æqualem moribus esse probat.
Excipias Mori casus et flebile fatum,
Et causam mortis; cætera Morus eris.

L V.

Natura brevium. Ad lectorem.

Commendent alii prolixa polysticha; curtum
Distichon, ut nanus, me brevitate juvat.
Omnibus in rebus, non solum epigrammate, lector,
Quodcumque est bellum, dulce, bonumve, breve est.

L V I.

Ducas uxorem, et alius dormiat cum ea.

Deuteron. c. 28, v. 30.

Impleta in nostris hæc est scriptura diebus.

L V I I.

Britannicæ unionis patria.

(1) Autorem Monadis tulit insula (2) Mona britanne:
Fortunata Monas filia, Mona parens.

(1) Audoenum Theodorum, Henrici septimi avum paternum.

(2) Anglice ANGLESEY, britannice MON.

L V I I I.

Ad Jacobum, regem doctissimum.

Esse bonum, res est, me judice, rara, poetam;
Esse virum, res, me judice, rara, bonum;
Esse bonum, res, judice me, rarissima, regem:
Tu tamen es vates, vir quoque, rexque bonus.

L I X.

In Cottam.

Præceptum observat paulinum in conjuge Cotta:
Cotta habet uxorem sic quasi non habeat.

L X.

Tam Marti quam Mercurio.

Neptunus Baccho, Marti jungatur Apollo:
Mitescit studio Mars, ut Iacchus aqua.

L X I.

Ad Joannem Harington, equitem, Joannis Harington, baronis de Exton, unigenitum.

Exercent inter se; in te, certamen honoris
Nobilitas, virtus, ingeniumque tuum.

Hæc tria cum specto, verear cur dicere verum?
Jane, tibi juvenem vix alit aula parem.

L X I I.

Sortilegium. The lottery. *Galli* * la blanque *apellant.*

Huc quicumque venit, flet in albo, ridet in atro:
Lugenti potius convenit iste color.
Candida cur damnum fert chartula, nigra lucellum?
An quia divitias Dis dat? At hic niger est.

* Omnis res denominanda est a majore parte.

L X I I I.

Ad cœlibem G. R.

Est bona res uxor, melior bona, at optima nulla:
Contingat nobis optima, nulla tibi.

L X I V.

In Cottam nugonem.

Seria dum tractas obiter tu, serio nugas:
Serio stultescis, Cotta, obiterque sapis.

L X V.

In Pætum.

Cornua, Pæte, geris; fuerit quis, quæritur, autor
Ex dono autoris, scribito, quisquis erat.
Ex dono autorum lunatæ inscribito fronti:
Autores semper res habet ista duos.

L X V I.

ΔΕΛΤΩΤΟΝ.

Humanæ vitæ scopulos, ante omnia deltas
Tres fuge; divitias, dæmona, delicias.

LXVII.

Furca. Ad P. L.

Latronum finis funis, mors ultima merces :
Furca capit fures, hinc puto nomen habet.
At multi evasere : *Dabit Deus his quoque funem* :
Rarus funesto fur sine fune perit.

LXVIII.

De ingenio muliebri, problema.

Cur minor uxorum est, marium prudentia major ?
Eva fuit costæ filia, non capitis.

LXIX.

Minerva. Eva.

Orta Jovis cerebro nulli Sapientia nupsit :
Nupsit at e costa conjugis orta sui.

LXX.

In Helium.

Jurisconsultos multos injuria ditat :
Helius immensas jure paravit opes.

LXXI.

Unionis britannicæ status.
Ad regem.

Insula lana fuit sub Elisa principe, sub te
Neta, sub Henrico denique pannus erit.

LXXII.

An Bacchus sit deus.
Ad Germanum.

Nonne vides ut, cum vos dulcis inebriat humor,
Summa quatit capitum Bacchus et ima pedum ?

Exaltando pedes humiles, de sede superbum
Dejiciendo caput, se probat esse deum.

L X X I I I.

Ad Thomam Chalonerum, equitem, Henrici principis camerarium.

Artibus, a teneris, imbute fideliter, annis,
Principis evexit quem, Chalonere, favor;
Te, tu nam tenues non aspernaris amicos,
Non quia sis tantus, sed quia talis, amo.

L X X I V.

Amo, vocis passivæ; amor, activæ.

Quisquis amat, servit; dominatur, quisquis amatur:
Quisquis amat, patitur; quisquis amatur, agit.

L X X V.

In Julium, pseudomonachum.

Julius in mundo non est; at mundus in illo est.

L X X V I.

Sacerdos et populus.

Presbyteri labiis orant, laicique laborant;
Plebs, dum pro populo presbyter orat, arat.

L X X V I I.

In Julium II.

Ecce duo gladii, Christo Petrus ensifer inquit;
Ecce duæ claves, o Petre, Christus ait.
Deposuit Petrus gladium, clavesque recepit:
Deponis claves tu, gladiumque rapis.

LXXVIII.

Similis similem.

Fœmina quæque marem reperit, fœdissima quamvis:
Sit quamvis nebulo Davus, habet dominum.

LXXIX.

Nosce teipsum.

Ethica jungatur physicæ, te noscere si vis;
Hæc docet anatomen corporis, illa animæ.

LXXX.

Æquitas mortis.

Flumina fluminibus distant, sic nos quoque nobis,
Dum sumus in vita nos, fluviique via.
Ingressis pelagum sapor amnibus omnibus idem:
Mors omnes homines æquat, ut æquor aquas.

LXXXI.

Ad Thomam Button, 1612.

A penitus toto divisis orbe Britannis
Missus ad occiduum, quod bene vertat! iter,
Quærito et invenies pelagi mysteria magni;
Principis Henrici fata viam invenient.

LXXXII.

In Gelliam fucatam.

Dissimilis pictura tibi est tua, Gellia; constat
Picturæ similem te tamen esse tuæ.

LXXXIII.

Certamina magorum.

Parmensis magico magus in certamine nuper
Ant'ivit cunctos, dæmonis arte, magos:

Scottus enim pactum parmensis dæmone fecit
Cumque sciente magis, cumque potente magis.
Haud secus in magnis regum qui militat aulis
Sub domino servus mira potente potest.

L X X X I V.

In Ruffum hypocritam.

Devotos, inquis, facit ignorantia; primum
Inter devotos do tibi, Ruffe, locum.

L X X X V.

Ad Anglos, problema.

Gallo, Hispano, Italo, parvi cur penditur uxor?
Gentibus his mulier nulla videtur * homo.

* Hommes, femmes : hombres, mugeres : huomini, donne.

L X X X V I.

In Cinnam, medicum.

Tollere scis morbos; at quomodo? tollis et ægros;
Quodque facis, Judas ut, cito Cinna facis.
Qui tuus est patiens, o terque quaterque beatum!
Ægrotare illum non patiere diu.

L X X X V I I.

Habemus unum advocatum in cœlis.

Causidicum in cœlis unum, inquit Paulus, habemus.
Præter eum numqui sunt ibi causidici?

L X X X V I I I.

Ad ætate juvenem, moribus senem.

Cur podagra insequitur juvenem te, Martis alumnum
Musarumque, senum quæ solet esse comes?

Error hic est morbi; morum gravitate senilem
Te simul ac vidit, credidit esse senem.

L X X X I X.

In Galateam.

Cervus, uti perhibent, mutat ramosa quotannis
Cornua: quotidie vir, Galatea, tuus.

X C.

Ad Henricum * Good-yeer, *equitem*,
kalend. jan., 1610.

Quid tibi pro strena mittam, Good-yeere? precabor
Ut possis nomen multiplicare tuum.

* Bonus annus.

X C I.

Amor activus, et passivus.
Ad Pontiam.

Scire cupis quid amare ab amari distet? amari,
Pontia, me tantum credo, at amare scio.

X C I I.

Ad principem.

Mens mea nil præter generosum somniat aurum;
Felix sum tota nocte, dieque miser.
Auxiliatricem, princeps, mihi porrige dextram,
Sic ego non sola nocte beatus ero.

X C I I I.

Divisio arithmetica.
Ad J. S. mercatorem, 1607.

Divide nil, dum vivis, egentes inter amicos
Mortuus invenies in quotiente nihil.

X C I V.

Pediculus aulicus.

Blandus adulator per totam cursitat aulam,
Principis imprimis nobiliumque fores:
A pedibus sic nomen habens mala bestia totum
Infestat corpus, præcipueque caput.

X C V.

Æsculapius trifrons.

Intrantis medici facies tres esse videntur
Ægrotanti; hominis, dæmonis, atque Dei.
Quam primum accessit medicus, dixitque salutem:
En *Deus*, aut *custos angelus*, æger ait.
Cum morbum medicina fugaverit, *Ecce homo*, clama
Cum poscit medicus præmia, *Vade*, *Satan*.

X C V I.

Ira brevis furor.

Ad amicum iracundum.

Ira solet ratione, licet sit maxima, vinci;
Ira licet Goliath sit, ratioque David.
Sit licet ira brevis, non expedit esse furorem:
At quoniam furor est, expedit esse brevem.

X C V I I.

Aquæ et terræ epithalamium.

Nulla nisi in terris generatio fit vel in undis:
Uniit ergo sagax hæc elementa Deus.
Ut nihil humano generi generabile desit,
Terra superfusæ subjacet uxor aquæ.
Uxor aquæ tellus; aqua terraque sunt globus unus;
Res bene conveniunt vocibus, humor, humus.

XCVIII.

De iisdem.

Cur fluit ex terra, terram circumfluit humor?
Ne quam terra sitim sentiat, unda famem.

XCXIX.

Mors in olla.

Ad criticos palatinos.

Ut verbum vetus inquit, in olla est mors; an * in aula?
Nam veteres, Plauto teste, loquuntur ita.

* Veteribus Latinis olla et aula idem sunt.

C.

De diluvio, duplex problema.

Cur pisci assimilant sanum * proverbia? mersis
Gentibus, hæc tantum natio salva natat.
Cætera submersit, cur piscibus unda pepercit?
Ne sobolem mater perderet ipsa suam.

* So sound as a fish; sain comme un poisson.

CI.

Carbo ligneus.

Natus in igne fui, periturus in igne vicissim:
Sylvas absumpsi, dignus in igne mori.

CII.

In Gelliam.

A teneris papista fuisti, Gellia: pejor
Papista nunc es; quomodo? catholica es.

CIII.

In Aulum.

Seu gravior lecto morbus te affixerit, Aule;
Sive cavus doleat dens, stupidumve caput;

O utinam in cœlis essem! tibi dicere mos est.
Dicunt hæredes non minus, o utinam!

C I V.

Mulier quale animal.

Sensu intacta caret virgo; cum nupta maritum
Sensit, habet sensum, sed ratione caret.

C V.

Ratio et oratio.

Rhetorica est palmæ similis, dialectica pugno:
Hæc pugnat; palmam sed tamen illa refert.

C V I.

Testes.

An quia testamur sexum, sic dicimur? an quod
Nequitiæ testes adsumus ambo tuæ.

C V I I.

In obitum Henrici Cuffe, 1600.

Doctus eras græce, felixque tibi fuit alpha:
At fuit infelix omega, Cuffe, tuum.

C V I I I.

In Festum.

Uxorem jam, Feste, senex vis ducere? doctam
Angligenæ Lini consule grammaticam.
Illic invenies indeclinabile cornu:
Hunc scopulum pauci præteriere senes.

C I X.

Thomas Morus.

Quid de se fieret meditans in carcere Morus
Inspicit urinam; nil ibi triste videt.

Urinam regis potius lustrasset; in illa
Vidisset mortis turbida signa suæ.

C X.

In Cornelium.

Cornutum te, Corneli, scis esse, tacesque:
Non Cornelius es tu modo, sed Tacitus.

C X I.

Triplex mendacium in Tullum, { *dictum.* / *fictum.* / *pictum.* }

Sculptorum est, mendacia fingere; pingere, munus
Pictorum; cujus dicere, Tulle? tuum.

JOANNIS AUDOENI EPIGRAMMATA.

LIBER SEXTUS.

I.

Ad Henricum, principem Walliæ.

OPTIMA det tibi velle Deus, verissima scire:
Hæc cuicumque dedit, * maxima posse dabit.

* Magnum esse, bonum est; doctum, melius; bonum, optimum.

II.

Ad Jacobum, magnæ Britanniæ regem opt. max.

Omnia formidant, formidanturque tyranni;
Semper habet comitem vis metuenda metum.
Cur metuas, causæ nihil est, rex maxime regum;
Optime rex, causæ est cur metuare nihil.

III.

Hysteron proteron.

Hysteron est proteron præpostera forma loquendi;
Exempli causa, *Cant-Brigia*, *Oxonium*.

I V.

In decrepitum tertiæ uxoris virum.

Prima tibi Clotho, Lachesis fuit altera conjux,
Atropos est vitæ tertia nupta tuæ.

V.

Amor.

Libertas carcer, pax pugna, dolenda voluptas,
Spes metuens, mel fel, seria ludus, amor.

V I.

Minos.

Qui pro justitia poscit sibi munera Minos,
Est similis pisci; quando capit, capitur.

V I I.

Dubitantius.

Suspicor alterutrum, scio neutrum, utrumque para
Credere; Phœbus erit, qui mihi dicet utrum.

V I I I.

Ad Adamum Newton, principis secretarium.

Mores mutat honos hominum plerumque priores;
Moris id est, non est mos tamen ille tuus :
Mutatus non mutaris, mirabile; tradunt
Se fortunæ alii, traditur illa tibi.

I X.

Ad Thomam Puckering, equitem et baronettun

Care, tuum, Thoma, si fas tam prisca referre,
Ingenium colui nobile primus ego.
Doctor ego, Puckeringe, fui tuus, optime, primus;
Non sum quod fueram, sum tamen usque tuus.

X.

Tres haustus.

Præteritam primus, præsentem proximus haustus,
Venturam extinguat tertius iste sitim.

X I.

Ænigma duplex.

Dic mihi quæ (1) fuerit matri quæ filia nupsit;
Cujus erat (2) mater mascula, nemo (3) pater.

(1) Eva. (2) Adamus. (3) Deus.

X I I.

De fide, anagramma quintuplex.

Recta fides certa est; arcet mala schismata; non est,
Sicut creta, fides factilis; arte caret.

X I I I.

Ad Edoardum Coke, equitem, jurisprudentissimum judicem, etc.

Naturæ notum tibi jus, naturaque juris;
Lis, et uterque tuo pendet ab ore cliens.
De scripto responsa Britannus Apollo dedisti
Clara magis, quam quæ delphicus ore dedit.
Præsentes dirimis lites, tollisque futura
Jurgia; præsentes voce, futura manu.

X I V.

Instrumentum mathematicum vulgo dictum a Jacob's staff. *Ad mathematicum.*

Jacobi baculum tibi sumito; da mihi * scalam:
Monstrabit baculo plus mea scala tuo.

* Jacobi scala. Gen. c. 28, v. 12.

X V.

Situs terræ.

Terra stat æternum, Salomoni credere si fas:
Si fas Nasoni credere, terra sedet.
Fessa vacillaret tandem, si terra sederet;
Si staret, caderet: quid facit ergo? jacet.

X V I.

Ad Henricum Davers, baronem de Dantesay

In te fortunam virtus, prudentia casum,
Servilem superat spes generosa metum.
Te sequitur fortuna comes, prudentia ducit:
Nulla, nisi excipiam numinis, arma times.
Pergito tu quocumque vocat rex; te duce victor
Miles erit; dux, te milite, victor erit.

X V I I.

Epitaphium mortis. Ad mortis mortem.

In cruce mors obiit, nunquam de morte resurget:
Mortis erat stimulus mors tua; crux, tumulu

X V I I I.

De papa et Luthero.

Papa pater multas indulgentissimus unus
Ex purgativo liberat igne animas;
Martinus, papis pater indulgentior unus
Omnibus est, omnes eximit inde Luther.

X I X.

De Deo et homine.

Ipse Deus verbum est, fecit Deus omnia verbo:
Verba homines facimus, nos quoque verba su

XX.

Ad Georgium Carew, equitem, præfectum curiæ pupillorum, 1612, jun. 13.

Dum pupillorum commendat rex tibi curam,
Se meriti curam monstrat habere tui.

XXI.

De jejuniis.

Papa suo cur tot jejunia servat in anno?
Ut successorem se probet esse * Petri. * Piscatoris.

XXII.

Metamorphosis nova.

Efficiunt hominem vir et uxor amabilis unum:
Sic homo fit quadrupes, qui fuit ante bipes.

XXIII.

In nonnullam.

Nervum inflammasti Fabiano: jam Fabianus
Dicere jure potest, uror amore tui.

XXIV.

Aurum ex stercore.

Conductor foricarum ex stercore colligit aurum;
Et duo præterea, rusticus et medicus.

XXV.

Fronti nulla fides.

Uxoris crimen scriptum est in fronte mariti:
Vir tamen est calamus, fœmina charta viri.

XXVI.

Ad Guil. Ravenscroft, j. c. cœlibem.

Cœlestem vita degens in cœlibe vitam,
Quod possunt pauci, tu potes esse tuus:

Cognati natorum instar tibi sint, et amici,
Dum tibi cognatus sim vel amicus ego.

XXVII.

Historia hujus temporis.

Lex fuit historiæ vetus hæc, ne dicere falsum
Audeat, et verum dicere ne metuat:
Hæc est historiæ nova lex, ne dicere verum
Audeat, et falsum dicere ne metuat.

XXVIII.

Dos formosæ.

Formosam nudam volo, nudam non volo formam
Quæris, cum forma quid volo? materiam.

XXIX.

Virgo gallica.

Gallica virginitas parvarum est propria virtus:
Virginis hic titulum sola * pusilla gerit.

* PUCELLE Galli virginem vocant.

Virgo anglica.

Ne quid vicinis concesserit Anglia Gallis,
Anglica quæque fere virgo Platonis homo est

XXX.

In nobilem novum.

Mater erat netrix, pater in mare retia jecit:
Inde tuum decorat linea longa genus.

XXXI.

Ænigma Penelopes ad procum.

Est * quiddam quod pene nefas mihi dicere versu
Hoc tibi vis totum, Pontiliane, dari:

* Osculum.

Syllaba prima meo debetur tota marito :
    Sume tibi reliquas, non ero dura, duas.

XXXII.

Bias.

Omnia, qui dixit, mea mecum porto, videtur
    Uxorem sapiens non habuisse, Bias.

XXXIII.

Chrysost. græcus ab Henrico Savello correctissime editus Etonæ. Ad Henricum Savellum, 1612.

Vitam in carne pius primam Chrysostomus egit :
    Nunc vitam, exutus corpore, mentis agit :
Vivit et in scriptis ; naturæ debita matri
    Prima, secunda Deo, tertia vita tibi.

XXXIV.

Philosophi uxor.

Vulcani formosa Venus, Jovis inclyta Juno
    Uxor erat, nulli nupta Minerva viro.
Cur ita? Pallas enim, cum sit sapientia, nulli
    Nubere vult homini; cur? quia nemo sapit.

XXXV.

* *Propria quarto modo.*

Mentitur, quisquis communem Thaida dixit :
    Thaida semper habet solus, et omnis homo.

* Omni homini, soli, et semper.

XXXVI.

Stultorum par.

Claudius est * mulo similis; Gorgonius * hinno
Quod sit iners, matri debet hic; ille patri.

* Ex equa et asino fit mulus; ex equo et asina hin
Varro, de re rustica. l. 2, c. 8.

XXXVII.

Ad Edoardum Sackwille, ex Galliis reduc comitis Dorcestriæ unicum fratrem.

Ingenium natura domi tibi provida mater,
Consilium peregre resque locusque dedit.
Sirenum fugiens cantus et pocula Circes,
Unde redis senior, sanior inde redis.

XXXVIII.

De zelotypia anglico-gallico-italica.

Cur Itali longe gravius quam Gallus et Anglus
Uxorum lusus, oscula, furta ferunt?
Bestia pejor ave est: cui nupsit adultera conju
Italus, est (1) quadrupes; Gallus et Anglus
Gallus et Anglus aves, quadrupes est Italus: e
Ex tribus his solus cornua fert Italus.

(1) Italice, BECCO CORNUTO, hircus. (2) UN COCU, g
anglice, A CUCKOLD, cuculus.

XXXIX.

Sapientia socratica.

Omnia me, dum junior essem, scire putabam
Quo scio plus, hoc me nunc scio scire mi

X L.

Mensa rotunda regis Arthuri.

Inscribi septem sapientum nomina jussit
In tereti sapiens delphicus orbe deus :
Sic, Arthure sagax, eques unusquisque tuorum
In tereti mensa primus et imus erat.

X L I.

Subsidium.

Regem anima et nummis ecclesia, corpore vulgus,
Nobilitas opibus corporibusque, juva.

X L I I.

Novus orbis.

Nescio quot cabalistarum schola mystica mundos
Asserit : innumeros esse Epicurus ait.
At bene si numeres, duo sunt : rerum ille vetustus ;
Verborum, in quo nunc vivimus orbe, novus.

X L I I I.

Janus bifrons.

Ingenii virtus, reminiscendique facultas,
Ista quod a tergo est, illa quod ante, videt.

X L I V.

Corpus terræ.

Telluris lapides sunt ossa, metallaque nervi,
Pellis crusta, pili gramina, sanguis aqua.

X L V.

Ad Pannicum de Mauro.

Inter te dominamque tuam sua, Pannice, Maurus
Dividit ; uxori res, tibi verba dedit.

XLVI.

In Paulam, Anglicam fucatissimam.

Fucata facie, fucosis fallere verbis,
Mos tuus : in fuco fanda nefanda facis.
Ignavum fucos pecus a præsepibus arces,
Paula; tamen tuus est quid, nisi fucus, amor?

XLVII.

Medicus et jurisconsultus.

Dat Galenus opes, dat Justinianus honores,
Dum ne sit patiens iste, nec ille cliens.

XLVIII.

Ad Edoardum Wotton, baronem, regi a consiliis, etc.

Mortuus est, cessitque loco cultissimus heros,
Qui fuit, arbitrio Palladis, ante tuus.
Non erit hoc, Edoarde, loco te dignior alter;
Te, Wottone, locus dignior alter erit.

XLIX.

Anagramma : Galenus, angelus.

Angelus es, bonus anne malus, Galene? salutis
Humanæ custos angelus, ergo bonus.

L.

Amor cæcus male audit.

Non videt uxoris delicta maritus amator;
Nullus amat vere vir, nisi cæcus amat.
Nil oculo contra dominam, nil creditur auri;
Est igitur surdus, non modo cæcus, amor.

L I.

In Dindymum, mercatorem, 1607.

Artis arithmeticæ didicisti, Dindyme, partes
Tres primas; quartam disce, beatus eris.

L I I.

Anagramma uxoris.

Insaturabile par sunt * rcus et uxor, ait rex,
Unius experiens, alteriusque sciens.
Quisquis in uxorem cecidit, descendit in orcum:
Rite inversa sonant ucs-or et orcus idem.

* Prov. c. 30, v. 15, 16.

L I I I.

Responsio.

Nuncupor ucs-or ego, non sum quasi conjugis orcus,
Sed quia per totam sedula curso domum.
In muliere vir est, ut in orco Belzebub? ergo
Infernum si sit fœmina, vir Satan est.

L I V.

Religiosus.

Quod bene fit, male fit, nimium si fiat aperte.

Politicus.

Occulte dum fit, quod male fit, bene fit.

L V.

Tres divæ.

Juno casta, Venus meretrix, virgo optima Pallas:
Est inter divas rara Minerva duas.

L V I.

Proteus anglicus.

Utilia hæc ætas in amictu et honesta reliquit :
Nos jucunda juvant sola, diuque nihil.

L V I I.

Duo protegit unus.

Dictum Henrici quarti, regis Francorum

Gallorum rex regna, inquis, duo protegit unus
Protexere tuum nec duo regna caput.

L V I I I.

Ortus et situs solis.

Sol inter septem quartus mediusque planetas :
In quarto et medio sol situs ut * satus est.

* Quarto die creatus sol.

L I X.

Cæsaris, Pompeii, et Crassi, sepulcra.

Africa Pompeii tellus, asiatica Crassi,
Tertia pars mundi Cæsaris urna fuit.

L X.

Ædes urbanæ urbanissimæ Henrici, comi Northamptoniæ.

Arguit affectus domitos, mentemque polite
Compositam domini compositura domus.
Insanas quicumque struunt ex tempore moles,
Exemplo discant ædificare tuo.

L X I.

Ad Oranum.

Connubio jungam stabili, propriamque dic
Sæpe tibi dives dixit, Orane, socer :

Connubio nimium stabili tibi jungitur uxor,
Instabilis cum sit, quem profitetur, amor.

LXII.

In Felicem.

Per totam Felix holosericus ambulat urbem,
Qui vix toto urbes vidit in orbe duas.
Qui *mores hominum multorum vidit et urbes,*
Mendicat panem pauper in urbe sua.

LXIII.

Franciscus Drakus.

Ambitio Draxi nullo reticebitur ævo:
Ambivit terras per mare Draxus anas.

LXIV.

Homo.

Nil fueras, at nec potes hoc meminisse, priusquam
Natus eras: aliquid, cum morieris, eris.

LXV.

De Phœbo et Neptuno.

Sol celer est, at sole tamen velocius æquor:
Itque reditque die sol semel; at mare, bis.

LXVI.

Uxor vincta.

Vincitur nisi lingua prius, non vincitur uxor:
Uxorem solus qui super-it superat.

LXVII.

Nuda veritas. In Alethum.

Si posset virtus, inquit Plato, nuda videri,
 Mirus in hanc hominum conciperetur amor.
Vidit apud Venetos, si credere fas sit, Alethus
 * Virtutes nudas, et vitiavit eas.

* Quatuor meretriculas, virtutum nominibus insignitas.

LXVIII.

De baccho et hyrrhia.

Laudatur vinum simplex, cervisia duplex:
 Est bona duplicitas, optima simplicitas.

LXIX.

In Gelliam.

Gellia materiæ res una simillima primæ:
 Hæc omnes formas appetit, illa mares.

LXX.

In Papilum canos evellentem.

Nil opus est capiti canos evellere crines,
 Papile: græcari pergito, sponte fluent.

LXXI.

Ne sitis multi magistri.

Discipulus dum vult nemo, quisque esse magiste
 Omnes discipuli, nemo magister erit.

LXXII.

Henricus VIII, fidei defensor.

Hunc titulum, regi florum, regique leonum,
 Florentinus homo dat tibi papa * Leo.

* Leo decimus, natione florentinus, anno 1521.

LXXIII.

Ad Leonem, papam.

Cum titulo gladium regi, Leo papa, dedisti:
Te negat hoc titulo rex, gladioque necat.

LXXIV.

Superbia vitæ.

Ex humili licet ortus homo tellure, tumescit:
Sit licet ex nihilo nata, tumescit humus.
Sic homo, sicut humus, supra se tollitur ipsum:
Monte superbit humus; mente superbit homo.

LXXV.

Ad Guarenum Townsend, jurisconsultum.

Non tua se ad scenam componit lingua forensem:
Non tua vox querulo prostat avara reo.
Naturæ contemplaris mysteria matris:
Scripturam, leges, historiamque legis.
Tres charites, septemque artes, ter tresque sorores,
Te prohibent causas dicere; nosse docent.

LXXVI.

Genesis, et evangelium S. Matthæi.

Explicat hic Christi genesim liber, alter Adami:
Incipit a genesi lex et evangelium.

LXXVII.

Quidam, nemo.

In sacris homines *animas* hebræa vetustas
Appellat, tanquam nil nisi mens sit homo.
Nemo Anglis *nobody* est, et *quidam somebody*, tanquam
Anglicus ex solo corpore constet homo.

LXXVIII.

Amatorium.

Si tu zodiacus fieri, mea Lesbia, velles,
Hac ego sol fieri conditione velim:
Zodiacum in toto percurrit sol semel anno,
Ast ego te quavis, Lesbia, nocte semel.

LXXIX.

Ad librorum castratores.

Qui sapitis, nolite meum castrare libellum;
Gignat adhuc alios ut liber iste libros.

LXXX.

In Gelliam aulicam.

Gellia, dic, sodes, multis cur prodiga præstas
Uni promissam remque fidemque viro?
Mos vetus est, et adhuc nostra servatur in aula,
Pluribus ut pateat clavibus una sera.

LXXXI.

Evæ et serpentis conciliabulum.

Peccatum peperit sermo serpentis et Evæ:
Ille utinam mutus, surda vel ista foret!

LXXXII.

Ad Robertum Jonston, scoto-britannum.

Ingenii, Jonstone, tui sum factus amator,
* Historiæ legerem dum monumenta tuæ.
Nil magis ingenuum, nihil ingeniosius extat
Tergeminæ Britonum gentis in historia.

* Nondum in vulgus editæ, de rebus britannicis et hibernicis sui temporis.

Excipias unum Morum de rege Ricardo,
Nemo Britannorum dignior invidia.

L X X X I I I.

De seipso.

Sum, fateor, doleoque, *minorum ex ordine fratrum;*
Frater opes patrias et bona major habet.

L X X X I V.

Omnia quæcumque habes vende, et da pauperibus. Luc. c. 18, v. 22.

In Pætum.

Consilii partem servasti, Pæte, priorem;
At pars neglecta est postera tota tibi.
Nam venum bona cuncta dedisti, eademque dedisti
Aut Veneri aut ventri, pauperibusque nihil.

L X X X V.

Nec { *ex malis minimum.*
ex bonis maximum. }

Optima sit quamvis, uxorem nolo gigantem:
Uxorem nanam nolo, licet mala sit.

L X X X V I.

Sirenum cantus.

Si renum cupis incolumem servare salutem,
Sirenum cantus effuge, sanus eris.

L X X X V I I.

Epistola amatoria.

Nullus amor sine spe, dubius qua vivit amator;
Nulla placet sine te spes mihi, res sine te.

LXXXVIII.

Amor cæcus.

Ebrietas et amor similes : extinguit uterque
Corporis ebrietas lumina, mentis amor.

LXXXIX.

S. T. divitis testamentum.

Omnia das quia nihil potes hinc auferre : dedis
Si tecum posses omnia ferre, nihil.

XC.

Aer, aqua, terra, infernum.

Terra supernorum sordes immunda receptat:
Terræ immundities orcus in ima trahit.
Quidquid in orbe mali est aliquando feretur in
Fertur ut in centrum quidquid in orbe gr

XCI.

Zodiacus christianus.

Cœtus apostolicus, cœlestia sidera bis sex,
Zodiacusque fides, sol mihi Christus erit.

XCII.

Erasmi Encomium moriæ.

Stultitiam non tu laudasti solus, Erasme;
Te laudant multi, stultitiamque tuam.

XCIII.

In Gymnicum pastorem.

Pascis oves verbis, te, Gymnice, grex alit her
Scis decimare agrum, non medicare grege

XCIV.

In Dardanum.

Pallor in ore sedet, macies in corpore toto,
Dardane; nil in te est pingue, nisi ingenium.

XCV.

Placitum, anno 1609, *inter Robertum Calvin; actorem, Joannem Bingley et Richardum Griffin, reos.*

Cum post-natorum lis est agitata, Robertus
Jacobi vicit filius; omen habet.
Quod fuerit reus anglicus alter, wallicus alter,
Scotus utrumque actor vicerit, omen habet.
Omen amo; Britones jungent jam pectora palmis:
Non erit in partes insula secta duas.
Post nati natorum, et qui nascentur ab illis,
Grex pastoris erunt unius unus. Amen.

XCVI.

In discordias nostri temporis.

Definit logicus res, non modo dividit: at nos
Nil definimus; omnia dividimus.

XCVII.

Ex malis moribus bonæ leges.

Conditor insonti legem præscripsit Adamo,
Moribus ergo malis lex fuit una prior.

XCVIII.

Quatuor articuli fidei, 1, 2, 3, 4.

Unum crede Deum, duo biblia, symbola terna,
Quartam conciliis quatuor adde fidem.

XCIX.

Ad Henricum principem.

Ut visum fugit ursa leonem magna minorem;
Maxima spes, minima re veniente, fugit.
Spes mea te spectat, fortunatissime princeps:
Tu mihi spem misero tolle, beatus ero.

C.

Ad lectorem.

Exuo Narcissum, quoties epigrammata scribo:
Exuat hunc quisquis carmina nostra legit.

JOANNIS AUDOENI

EPIGRAMMATA.

LIBER SEPTIMUS.

I.

A Jove principium.

Principium Deus ipsum ; in principio Deus ipso ;
Et post principium, principioque prius,
Principium sine principio est : a principio isto
Principium capiunt omnia principia.

II.

Ad lectorem.

Carmine vestitos præmisimus ante libellos ;
Qui sequitur, nudus non venit, ecce, liber.
Si qua manent, meliora putas ; tu, candide lector,
Quod speres, autor quod vereatur habet.

III.

Ad Carolum, ducem Eboraci.

Altera spes regis, regni spes altera, solo
Principe Cambrorum, Carole magne, minor,
Consiliis Fullertoni doctique Moravi
Utere ; consilio dux duce semper eget.
Esto, quod es patri similis, fratrique secundus ;
Nemo tibi similis, nemo secundus erit.

I V.

Ars memoriæ.

Simonides olim memorandi repperit artem;
Nullus adhuc artem repperit ingenii.

V.

Res, nomen, et verbum.

Omnipotens omnes res condidit; indidit illis
Nomina vir; mulier denique verba dedit.

V I.

Redemptio et regeneratio.

Nos Satan a muliere emit, Christusque redemit
Christus nos lavit quos maculavit Adam.

V I I.

Liberalitatis laus.

Quod datur æternum durat, sequiturque datore
Dantem et captantem, munus utrumque ju

V I I I.

Bibliotheca nova oxoniensis.

Ad lectores, 1610.

Quæritis autores? coram, quem quæritis, adsur
Quisque in classe sua classicus autor ait.
Tanti operis, quantum reliquo vix extat in orbe
Quæritis autorem? Bodleus autor erat.

I X.

Ad academiam oxoniensem.

Nulla tuæ par bibliotheca est altera; nulla
Ingenio par est bibliotheca tuo.

X.

Ad Annam reginam.

Es soror et conjux, genetrix et filia regis :
Addere quid titulis possumus, Anna, tuis ?
Quattuor his titulis virtutes quattuor addis :
Addere virtuti nil potes, Anna, tuæ.

X I.

Ad Elizabetham, regis filiam.

Multorum, longa serie, de sanguine regum,
Regis digna thoro, Cæsare digna viro,
Si, te dum dignus ducat vir, virgo manebis,
Fas tibi perpetua virginitate frui.

X I I.

Sermo et scriptura.

Interpres linguæ manus est at muta loquentis,
Pectoris ut muti nuncia lingua loquens.

X I I I.

Novus homo.

Quod superest, de pelle tua depelle vetustum,
De cute peccati decute triste jugum.

X I V.

Anagramma salutare.

Opto tibi multam, nullam tibi poto salutem :
Est potior pota sicca salute salus.

X V.

Fructus vetitus.

Nudus Adam vetita quod vulsit ab arbore, malum
Haud fuit, at, malo pejus, origo mali.

XVI.

16 *Kalend. januarii.*

Tros inquit, *timeo Danaos et dona ferentes.*
Quis Danaus? pauper: Tros quis? avarus hom

XVII.

In Alconem.

Non habet Alco fidem, nummum vult credere nulli
At credunt omnes illi; habet Alco fidem.

XVIII.

Ad Robertum Carey, equitem, rectorem juventutis Caroli Eboracensis.

Elizabeth regina tuo sobrina parenti,
Nominis et generis gloria quanta tui!
Creditus est Britonum regis tibi filius; illa
Gentis, at hæc major gloria mentis erit.

XIX.

Exemplar.

Exemplo virtus bene discitur atque docetur:
Qui dare mi suadet pauperibus, sua det.

XX.

Medium duplex.

In medio constat tellus, tamen infima res est:
In medio virtus, res ea summa tamen.

XXI.

N. O.

N præit, O sequitur; nihil est antiquius omni:
Scilicet, ex nihilo condidit omne Deus.

X X I I.

Ad Jacobum Fullerton, equitem, rectorem juventutis Caroli Eboracensis.

Fullertone tuae decus o doctissime gentis,
Est in tutela regis imago tua:
Quae sibi dissimilem ne sumat imago figuram,
Fullertone, tuum est hoc onus, hic honor est.

X X I I I.

Sanctitas, sanitas.

Nemo diu, bene quisque potest, at vult bene nemo
Vivere: visne diu vivere? vive bene.

X X I V.

Oves et capræ.

Ascendunt rupes et promontoria capræ
Gramine collino dum saturantur oves;
Sic nunc est: olim non sic erit, ad loca quando
Summa ferentur oves, inferiora capræ.

X X V.

Navis.

Puppis cauda, carinaque venter, proraque rostrum,
Velaque sunt alæ, totaque navis avis.

X X V I.

Ad Thomam Moravium, Caroli ducis institutorem.

Si jacobinum fas dicere regis amicum,
In jacobinis me profitebor ego.
Si Scoto quicumque favet scotista vocetur,
Sum scotista, nec hoc inficiabor ego.

Tu me thomistam totum, doctissime Thoma,
Tu me scotistam, Scoto-Britanne, facis.

XXVII.

Sanguine, non virtute.

Antiquum est, *virtute decet, non sanguine, niti:*
Non meritis tamen, at sanguine nitar ego.
Non, inquam, virtute decet, sed sanguine, niti:
Non virtute mea; sanguine, Christe, tuo.

XXVIII.

Sol et tempus.

Sol celer est, at sole tamen velocior hora:
Hora stetit nunquam; sol aliquando * stetit.

* Josue, c. 10, v. 12, 13.

XXIX.

Sanguis.

Sum crudus, vocor inde cruor; per corpora curro,
Volvor, et in venis sanguis ut anguis eo.

XXX.

In Pannicum, divitem ineptum.

Quod fortuna favet fatuis, mihi credere non vis:
Si mihi non credis, Pannice, crede tibi.

XXXI.

Brevitas, anagramma triplex.

Perspicua brevitate nihil magis afficit aures;
In verbis, ubi res postulat, esto brevis.

XXXII.

Tumulus J. Puckering, custodis magni sigilli.

Cernis in hoc tumulo tres fratres, quinque sorores,
E quibus una deest, unus adhuc superest.

XXXIII.

Homerus.

Mentiri cæcum nemo miretur Homerum :
Auritus testis, non oculatus, erat.

XXXIV.

Erasmus.

Quæritur unde tibi sit nomen Erasmus? Eras mus.

Responsio.

Si sum mus ego, te judice, summus ero.

XXXV.

Parum, nihil, nimis, satis.

Pauper in orbe parum, mendicus nil habet usquam;
Dives habet nimium; quis, nisi nemo, satis?

XXXVI.

Ad Henricum Wotton, equitem, regis legatum, etc., 1612.

In dubiis, Wottone, mei non immemor olim,
Serio, sero licet, sum memor, ecce, tui.
Nuper apud Venetos legatum, jamque Sabaudos,
Fallor, an in patriam prospera vela vehunt.
Regis opus, pensare tuos, Henrice, labores :
Nescio, secretum est, quando; aliquando, scio.

XXXVII.

Respice finem.

Omega distinguit misero, non alpha, beatum
Ante obitum felix nemo, nec ante miser.

XXXVIII.

Sabbatum polare. Ad Polares.

Una dies vestrum, nox unaque terminat annum:
Septimus est annus septima vestra dies.

XXXIX.

Ad desiderantes legem salicam.

Francorum laudat legem nova secta virilem,
Ne regat imbellis martia regna colus.
Lege regi regnum salica vultisne, Britanni?
Este viri fortes, incipitote domi.

XL.

Ad Gualterum Gwin.

In laudem, Gualtere, tuam gratantia quare
Disticha non facio? Tu meliora facis.

XLI.

Iri et Crœsi epitaphium.

Divitis exiguum est Crœsi discrimen, et Iri
Pauperis; hic tumulum non habet, alter habet

XLII.

Mensis intercalaris, 1612.

Cur quarto solus crescit februarius anno?
Hic minimus lunæ mensis ab orbe fluit.

XLIII.

In Felicem.

Dives eras dum vivus eras, pauperrime Felix:
In Lazari malles, mortuus, esse loco.

XLIV.

Decem principia.

Una categorias in se substantia ter tres
Continet, ut Musas unus Apollo novem.

XLV.

Logica.

Nascitur in tenebras animal, puer, inscius, infans:
Conferat Oxonium se, cito fiet homo.

XLVI.

Ad Samuelem Daniel, poetam.

Cur calamum tractas dextra, gladiumque sinistra?
Est tibi Mars lævus, dexter Apollo tuus.

XLVII.

Philalethes. Ad Paulum.

Displicet insipiens novitas, delira vetustas
Non placet; est vero nil mihi, Paule, prius.
Non ego sum veterum, non assecla, Paule, novorum.
Seu vetus est, verum diligo, sive novum.

XLVIII.

Humilitas.

Uberiora ferunt valles, brevioraque montes
Gramina: multum humilis mens sapit, alta parum.
Mens mons est; montisque cacumen mentis acumen.
Omne cacumen inops est, et acumen iners.

XLIX.

Tres philauti.

Proximus ipse egomet mihi sum: tibi proximus es tu:
Quid prohibet quin sit proximus ille sibi?

L.

Dies S. Marci.

Ad Marianum pastorem.

Cur ovibus, non signa capris imponimus? olim
Servabuntur oves; non, Mariane, capræ.

L I.

Ad Dindymum.

Tempore tempus edax edit omnia, Dindyme: sed
Dum nugando teris tempora, tempus edis.

L I I.

Terræ anagrammata duo : de cœlo et terra, paradoxon duplex.

Mobile non errat cœlum; stat terra, sed errat,
Funditus in varias undique secta vias.
Errantum pedibus calcabor, humillima tellus,
Vomere proscindar, dumque ero terra terar.

L I I I.

Annus.

Ver, æstas, autumnus, hiems, sunt integer annus
Æstas autumno, vere levatur hiems.

L I V.

Cliens.

Pharmaca si causæ vis applicet apta patronus,
Causidico clines callide crura cliens.

L V.

In avarum.

Non vis ut modico major pede calceus extet:
Cur tibi quæris opum plus, tibi quam sit opus

L V I.

Patiens inversus, et patientia divisa.

Esse volo patiens ; si nolo , cogor : at in spe
Hac ego fio potens entia cuncta pati.

L V I I.

Serpens , Eva , Adam.

Incautam serpens fallit, non fallitur, Evam ;
Fallitur , haud fallit , conjuge captus Adam.
Activus muliebris erat passivus et error :
Fallitur et fallit fœmina , capta capit.

L V I I I.

Cycnus.

Cum me fata vocant, ad amœni fluminis oram
Me moriens mæsto carmine solor olor.

L I X.

Ad Polydorum.

Est ablativo melior , Polydore, dativus
Dives ; et accipiens munera dante minor.
Heu! nimium crebro nunc ablativus in usu est :
In pretio rursum quando dativus erit?

L X.

Ad Aldinum.

Servus es infelix dominorum, Aldine, duorum :
Alter enim tibi nil dat ; nihil alter habet.

L X I.

Continentia triplex, oculorum , aurium , et linguæ.

Quidquid turpe vides aut audis , claude fenestras
Ne temere effundas frivola , claude fores.

L X I I.

Saturni tres filii.

Nummipotens unus fratrum, qui præsidet orco:
Amnipotens alter; tertius omnipotens.

L X I I I.

Senex juvenem alloquitur.

Est mea vita brevis, nec tempore longa futura est:
Est tua longa, brevi fiet et illa brevis.

L X I V.

De libro.

Oxoniæ salsus, juvenis tum, more vetusto,
Wintoniæque, puer tum, piperatus eram.
Si quid inest nostro piperisve salisve libello,
Oxoniense sal est, wintoniense piper.

L X V.

Ad Theo-dorum, Deo-datum, medicum.

Nomine tu graio Theodorus es atque latino;
Arte potens * Phœbi, ter Theodorus eris.

* Medicum creavit altissimus. Altissimus creavit de terra medicamenta. Ecclesiastic. c. 38, v. 1, 4.

L X V I.

In Quintum.

Jurandi didicisti adverbia quattuor olim,
Tum puer; at nunc vir millia, Quinte, quater.

L X V I I.

Ad iracundum.

Ira cadat cum sole, at non cum sole resurgat;
Semper cum Phœbo currat ad antipodas.

LXVIII.

De pallio et tunica.

Cœruleas olim tunicas manicasque gerebant
Anglorum Davi, desidiosa cohors:
Pallia nunc gestant: cur pallia? veste sub ista
Hic cyathum pulchre palliat, ille capum.

LXIX.

Mors.

Humanum in terris nihil est quod non sit humandum;
Avolat hinc animus; cetera sorbet humus.

LXX.

In Pontium poetam.

Claudicat et semper titubat pede Pontius uno;
Hexametrum ingressu pentametrumque refert.

LXXI.

In Fabianum.

Tu vel quod dicis facito, vel dicito saltem
Quod facis; at neutrum tu, Fabiane, facis.

LXXII.

Edere libros.

Accidit hoc mihi sæpe volenti scribere versus,
Ut libros edam plenus, inanis edam.

LXXIII.

Hilarem datorem Deus diligit.

Munera ne numera, miseris quæcumque dedisti;
In cœlis numerat, munerat illa Deus.

LXXIV.

In Quintum Ramistam, tertium patris filium.

Una duos tantum ramos quasi germinat arbor,
 Dividis in partes omnia tota duas.
Si rerum fieret divisio quæque bimembris,
 Est tua de patriis pars quota, Quinte, bonis?

LXXV.

Arma Cupidinis, arcus et calami.

Nudus Amor cur offensivis utitur armis,
 Non defensivis? omnia vincit Amor.

LXXVI.

De prosa et astricta oratione problema.

Cur vinctus velocior est quam sermo solutus?
 Iste pedes sermo non habet, alter habet.

LXXVII.

Cœlum.

Numinis immensi sedes amplissima cœlum;
 Omni-potens Dominus; omni-patensque domus.

LXXVIII.

Ἄριστον μὲν ὕδωρ.

Unde renascuntur mortales, unda vocatur;
 A qua nascuntur cuncta, vocatur aqua.

LXXIX.

A nest of boxes { *Su Scipio. Scipio. Pio.* } *Pyxidum trias.*

Pro patria patribusque mori populoque latino,
 Corde animoque pio Scipio suscipio.

L X X X.

In Pontilianum.

Blandus hero cauda canis irrequietus adulat;
Linguam pro cauda Pontilianus habet.

L X X X I.

Pulvis et umbra sumus.

Horat. Carm. lib. 4, od. 7, v. 16.

Desperet cœlum natus de pulvere nemo;
Desperet cœlum nemo, quod umbra sumus:
Nostra caro est pulvis, sed eodem ex pulvere corpus
Fit Domini; mens est umbra, sed umbra Dei.

L X X X I I.

Ænigma.

Dic mihi, quæ in cœlis extat vox * integra, cujus
In terris tantum syllaba prima patet?

* Felicitas.

L X X X I I I.

Dives.

Deterior fio, fieri dum ditior opto:
Major me fieri molior, haud melior.

L X X X I V.

Conversio Pauli.

Qui modo Saulus eras, inverso nomine, salvus
Factus es; et Παῦλος, qui modo Φαῦλος eras.

L X X X V.

Recta ratio.

Tempore quod nostro ratio sit recta, dolendum est;
Esset gaudendum, si foret illa regens.

LXXXVI.

Ad Caroli ducis doctorem, Thomam Moravium.

Te novi geniumque tuum, moresque, Moravi;
Scriptaque lecta mihi sunt tua, digna legi.
Non doctor ductorve duci fuit aptior alter;
Dogmata dum sequitur dux tua, doctus erit.
Non trahere invitum, sed in optima sponte sequen
Quanta tua est virtus ducere posse ducem!

LXXXVII.

Ad Hebræos.

Relligio, lex, vestra; fides at nostra vocatur;
Vos bene non vultis credere, nos facere.

LXXXVIII.

Irus.

Qui mensa excipitur, quique excipit, hospes uterqu
Sum multorum hospes, nullius hospes ego.

LXXXIX.

Deus.

Dispersus toto licet infinitus in orbe
Sit Deus, in toto quæritur orbe Deus.

XC.

Aquilæ.

In sacris aquilæ portant mysteria templis:
Nunc est Jehovæ, quæ Jovis ales erat.

XCI.

Tobias Matthæus.

Ex veteri primum sortite, novoque secundum,
Ex testamento nomen utroque trahis.

Hoc mirum est, nomen gentile canonicon esse,
Hoc in fonte fides quod dedit apocryphum.

XCII.

In paraphrasin.

Ista paraphrasis est quasi circulus actus in orbem,
A centro ad circum linea textus hic est.
Tangit enim extremas diametri circulus oras,
At centrum nulla tangere parte potest.

XCIII.

In Corbulonem.

Diruis, ædificas, quid, Corbulo? diruis omnes
Divitias et opes, ædificasque nihil.

XCIV.

In Gelliam grammaticastram.

Grammaticam veteres artem dixere loquendi:
Gellia, grammatica nil opus arte tibi.

XCV.

In quemdam grammaticastrum.

Me flocci facis atque pili, nauci, atque terunci:
Quanti te faciam scire cupis? nihili.

XCVI.

Bellum.

Solis militibus bellum res bella videtur:
Militibus solis omnia bella bona.

XCVII.

Divitiæ.

Solus Dis deus est, dites dii, numina nummi:
Cum plausu loquitur Pluto, tacetque Plato.

XCVIII.

Tria genera.

Est dubii generis, castissima sit licet, uxor;
Communis meretrix; fœminei mulier.

XCIX.

ST. ST. Silentii nota.

Quid sibi romanum vult ST? sileto, taceto:
S monet ut sileas, T jubet ut taceas.

C.

Patria est ubicumque est bene.

Where I do well, there I dwell.

Illa mihi patria est, ubi pascor, non ubi nascor;
Illa ubi sum notus, non ubi natus eram.
Illa mihi patria est, mihi quæ patrimonia præbet;
Hic, ubicumque habeo quod satis est, habito.

CI.

Conjux.

Apta duci non est uxor, non aptaque regi,
Quæ duci non est apta, nec apta regi.

CII.

Rhetorica et dialectica.

Rhetorice dicendi ars est, logiceque docendi:
Illa sophistarum robur, at ista sophon;
Illa magis condita, recondita sed magis hæc est:
Illa salax magis et salsa, sed ista sat est.
Rhetorice verum velat, logiceque revelat;
Hæc monet, illa movet; hæc docet, illa nocet.

C I I I.

Actæon.

Carnem edere canes Actæonis, ossa, cutemque:
Cornua Londini conspicienda manent.

C I V.

Multiplicatio et divisio arithmeticæ.

Cur dextram divisio, multiplicatio lævam,
Respicit? est virtus illa, sed hæc vitium.
Cur sursum divisio, multiplicatio d'orsum,
Aspicit? hæc homini convenit, illa Deo.

C V.

Arbor.

Ver viridem, flavamque æstas me fervida, canam
Autumnus, calvam frigida fecit hiems.

C V I.

Ad Theodorum Price, oxoniensem theologum.

Uno non possum, quantum te diligo, versu
Dicere; si satis est distichon, ecce duos.

C V I I.

Unus Deus.

Cœlum heterocliton est, ut noster Lilius inquit:
Plurali numero non caret ipse Deus.
O quanta est veterum blasphemia grammaticorum,
Qui declinandum nos docuere Deum!

C V I I I.

Dei genus.

Neutrius generis Deus est; nec fœmina, nec mas:
Hoc igitur numen nec dea nec deus est.

C I X.

Gubernaculum corporis.

Insipiens linguam laxat, sapiensque refrænat :
Quis minor aut major quam tacuisse labor?

C X.

Ex malis minimum et maximum.

Ad Maximum.

In mensa semper minimum tibi sume malorum,
Maxime; malorum maxima, si bona sunt.

C X I.

Unda.

Littera dempta undas udas facit, addita mundas:
Littera transposita est, undaque nuda manet.

C X I I.

De somniis paradoxon.

Quæ mala sunt bona sunt, mala quæ bona somnia: qua
* Gaudeo, si mala sunt; si bona sunt, doleo.

* Experrectus.

C X I I I.

Origo aquæ.

Unda undæ, undarum tibi declinatio constat,
Derivatio non : unda sit unde, rogas?
Annus ut, in sese sine fine revolvitur amnis :
Ad punctum redeunt annus et amnis idem.

C X I V.

Avaritia.

Undique fluminibus currentibus in mare magnum
Non ait, unde venis? æquor; at, unda, veni.

C X V.

Adamas.

Mittendi fidos adamantes sunt ad amantes :
    Solo adamante polit durum adamanta faber.

C X V I.

Canis et lepus.

Sit quanquam levipes lepus, et velocior hoste,
    Hic sequitur magna spe, fugit ille levi.

C X V I I.

Vox et scriptura.

Lingua sagax aperit clausi mysteria cordis ;
    Scriptura didicit vox sine voce loqui.

C X V I I I.

Laurus.

Arbor ego Phœbi, viridis frondosaque semper ;
    Nescio calvitium canitiemve pati.

C X I X.

Dicacitas et prudentia.

Ingeniosus at imprudens est absque cibo sal :
    Doctus inurbanus quid ? cibus absque sale.

C X X.

Aliquid ex nihilo. Ænigma arithmetica.

Addideris (1) unum nihilo, nihil inde creatur.
    Adde (2) uni nihilum, nascitur inde decas.

(1) 01. (2) 10.

C X X I.

Ad Guillelmum Sutton, oxoniensem theologum.

Debeo plura tibi quam versu dicere fas est:
Debitor æternum, si mihi credis, ero.

C X X I I.

Saturni et Opis filii tres, cohæredes.

Dites tres fratres, Neptunus, Jupiter, ac Dis;
Quid mirum? tribus his Ops bona mater erat.
Essem Neptuno, Jove, Diteque ditior ipso,
Fors mihi si matrem fausta dedisset Opem.

C X X I I I.

In quemdam oratorem infinitum.

Omnia cum dixti superest tibi dicere, Dixi;
Hæc mihi sermonis vox placet una tui.

C X X I V.

Ad lectores.

Non cuivis lectori auditorive placebo;
Lector et auditor nec mihi quisque placet.

JOANNIS AUDOENI

EPIGRAMMATA.

LIBER OCTAVUS.

I.

Ad Henricum, principem Cambriæ.

MÆCENAS, equitum primus, cum Cæsare, Flacci
Foverunt gelidos Virgiliique lares.
Me quoque tres equites, tuque, augustissime princeps,
Re simul, et fati spe melioris, alis.
Sunt Mæcenates mihi tres; quotcumque supersunt,
Si quis adhuc superest, tu mihi Cæsar eris.

I I.

Ad tres Mæcenates, Edoardum Noel, Guillelmum Sidley, equites et baronettos, et Rogerum Owen, equitem auratum.

Me cum desererent veteres, ut nunc fit, amici,
Vos insperatam tres mihi fertis opem.
Vestra igitur summis junxi tria nomina; solus
Mæcenas dignus principis esse comes.

III.

Jurisconsultus et medicus.

Ille vafer nisi sit, nisi sit temerarius alter,
Se mendicato pascat uterque cibo.

IV.

Scala aulicorum.

Nemo gradus nisi per plures ascendit in aula:
Ad descendendum plus satis unus erit.

V.

Ad Edoardum Noel, equitem et baronettum.

Hæc tibi, Mæcenas, quamvis epigrammata scribam,
Scripta legent alii, sint modo digna legi.
Quid plus ergo mihi debet lectore patronus?
Tu mecum lectus non modo lector eris.

VI.

In Tomasinum.

Scripserunt asini laudes hoc tempore multi,
Legimus et laudes, o Tomasine, tuas.

VII.

Ad aulicum.

Audacem fortuna omnis, cibus omnis edacem,
Adjuvat; esse aliquid si cupis, aude et ede.

VIII.

Honoris et divitiarum comparatio.

Donat opes homini Deus, et sibi poscit honorem;
Ergo divitiis anteferendus honor.

I X.

In poetas fabulosos.

Fictum inter factumque parum distinguere curans;
Quodlibet ex quovis ente poeta facit.
Sortiti nomen sunt a faciendo poetæ;
A faciendo aliquid scilicet, imo nihil.

X.

In Fabianum.

Extra calvescunt alii; tu calvus es intra:
Crinibus, hi; cerebro tu, Fabiane, cares.

X I.

Osculum.

Una trisyllaba vox inter celebratur amantes,
Quam sibi quisque sua vult ab amante dari.
Syllaba prima data est, reliquæ sine lite dabuntur:
Quæ dedit os, culum non minus illa dabit.

X I I.

Dalila.

Samsonem rigidis spoliavit crinibus uxor:
Hoc nostro multæ tempore sunt Dalilæ.

X I I I.

Coventria et Warwicum, urbes mediterraneæ.

Non idem vobis præsul, tamen Æacus idem;
Diversus vester spiritus, una caro est.

X I V.

Natalis.

Ad præsentia nascor, et ad ventura renascor:
Natalis prior est ille, sed hic potior.

X V.

De arte amandi.

Judice me, rudis est, artem qui tradit amandi:
Naturæ scopus est, non opus artis, amor.

X V I.

In judices venales.

Fungitur officio rarus sine munere judex:
Cur, nisi quod sanctum munere munus emit?

X V I I.

In Phyllidem.

Solarem muliebris amor non durat in annum
Phyllidis: instabilem Phyllida luna regit.
Menstrua mente solet Phyllis, non corpore tantum,
Quovis mense pati; menstruus hujus amor.

X V I I I.

In Pætum, problema.

Non pater es, non, Pæte, socer, non vitricus horum
Quos tua nupta tibi tot tulit: ergo, quid es?

X I X.

In Pontilianam.

Nupsisti undecimo cur, Pontiliana, decembris?
Nulla magis nox est longa, diesque brevis.

X X.

Ad Frontonem, jurisconsultum.

Multa statuta noto pœnalia, Fronto, vocari;
Queis titulum dederint præmia, nulla lego.
Publica res olim fulcris innixa duobus:
Abrogat hæc ætas præmia, pœna manet.

XXI.

Ad Edoardum Noel, etc.

Ingenium tibi mite sagax natura creavit :
Addis naturæ viribus artis opem.
Virtuti fortuna tuæ comes utilis hæret :
Artis et ingenii dotibus addis opes.
Ut miseris, fortuna dedit, succurrere posses;
Ut velles, virtus fecit; utrumque Deus.

XXII.

In Festum, judicem injustum.

Quod Judas fecit, facito, judexve Pilatus :
Suspendi non vis, Feste ? lavato manus.

XXIII.

Paronomasia.

Judicat ex mento non mente puella maritum :
Non mens, at sponsæ menta minuta placet.
Pungi quam pingi mavult Venus improba : semper
Peniculo penem prætulit alma Venus.

XXIV.

Ad Martham, de Quinto.

Prodigus est et avarus amator Quintus; amoris
Prodigus ipse sui, Martha, avidusque tui.

XXV.

Tergoris et dorsi etymologia.

Posteriora viri vox neutra latina notavit :
Utraque fœmineis moribus apta fuit.

XXVI.

In intestatum Collinum.

Nil moriens, Colline, tuis das, omnia linquis;
Parcus eras vivens, porcus eras moriens.

XXVII.

De virginitate et conjugio.

Virginitas angusta via est, via latior autem
Conjugis; hinc plures ingrediuntur eam.

XXVIII.

In Pansam.

Lis inter Pansam gravis Eunomiumque magistrum
De sacris cleri ritibus orta fuit.
Exhibet Eunomius geminos, sub biblia, testes,
Testamenta Dei non dubitanda duo.
Quid cum scripturis, inquit, mihi Pansa negoti e
Ecce statutorum, biblia nostra, librum.

XXIX.

Ad D. T.

Tu dominos sectare duos; mirabile dictu est,
Si vel utrique places tu, vel uterque tibi.

XXX.

Fides mercatoria.

Quo solet esse fides minor in debentibus aurum,
In credente fides hoc solet esse minor.
Diruit innumeros hoc tempore mercatores
(Non tutum est hodie credere) sola fides.

XXXI.

Gerundia et supina.

Di-do, dum Æneas aberat, caruisse gerundis
Dicitur; et nullum nosse supina virum.

XXXII.

Da mihi angelum, et ego dabo tibi spiritum.

Spiritus huic sanctus promittitur, angelus illi
Michael; hic munus polluit, ille manus.

XXXIII.

Ad quemdam divitem.

Magnus amor tuus est, si multum hoc tempore dones;
Si multum credas, est tua magna fides.

XXXIV.

Ad duarum sororum parcissimarum servum.

Tres Parcæ toto celebrantur in orbe sorores,
Expertus parcas es miser ipse duas.

XXXV.

Pediculus.

Tu morsu me lædis, egoque tibi infero mortem:
Est tua culpa levis, non nego, pœna gravis.

XXXVI.

De malo in pejus.

Incidit in Scyllam cupiens vitare Charybdim,
Qui morbum fugiens incidit in medicum.
Stulti dum vitant vitia, in contraria currunt,
Qui litem fugiunt, causidicumque petunt.

XXXVII.

De prodigo et avaro.

Prodigus omnis homo miser est, miser omnis avarus,
Istius miseri filius ille miser.

XXXVIII.

In R. G. vindicta divina, 1603.

Inviti sacras tenuisti præsulis ædes :
Te tenet invitum nunc aliena domus.

XXXIX.

In Damam.

Promissum quoties quiddam te, Dama, rogavi,
Quod, quoniam præstas nil mihi, sæpe rogo;
Sæpe soles, *faciam*, *feci* mihi dicere nunquam :
Incipe jam *feci* dicere, non *faciam*.

XL.

In Linum infortunatum.

Quid mirum, fortuna tibi contraria quod sit?
Crinita est illi frons, Line, calva tibi.

XLI.

Amica ad Gaurum.

A me nescio quæ munuscula in aure rogasti :
Si munus-culum vis, tibi, Gaure, dabo.

XLII.

Homo pantophagus.

Non mare, non aer, non tellus, denique cuncta
Sufficiunt nostræ vix elementa gulæ.
Si quod edunt homines hominum substantia fiat,
Ut perhibent; homines qualia monstra sumus!

XLIII.

Via lata.

Lata via est, et trita via est, quæ ducit ad orcum :
Invenit hoc, etiam se duce, cæcus iter.

XLIV.

Ad, in, de.

In libris tria verba meis celebrantur ad, in, de :
De docet, ad dignos laudat, et in lacerat.

XLV.

In Quintum immisericordem.

Nudus inopsve tuas si quis pulsaverit ædes,
Quinte, stipem misero qua ratione negas?
Mendicare stipem prohibet lex anglica, dicis :
Esto; tamen miseris lex dare nulla vetat.

XLVI.

Humanum est labi.

Terque quaterque die justus cadit, ut lego scriptum :
At, quoties, scriptum non lego, justa cadit.

XLVII.

In quemdam ineptum scriptorem.

O utinam vel tota foret tua nigra papyrus!
Tincta foret nullo vel tua charta nigro!

XLVIII.

Feneratoris apologia.

Quo mihi divitiæ, si non conceditur uti?
Æra nitent usu, me juvat *usus* opum.

XLIX.

In cornutum.

Si natura daret tibi cornua, tollere posses:
Quod tibi nupta dedit, tollere nemo potest.

L.

Res judicatæ.

Lex quamvis ratio Ciceroni summa vocetur,
Et bene laudetur lex quæ ratione probatur:
Invenies inter legistas raro logistas;
Moris et exempli leges sunt, juraque templi.

LI.

Mulier.

Formosæ sunt famosæ, juvenesque jocosæ,
Ingeniosa sagax fœmina, salsa salax.

LII.

Quatuor termini forenses.

Terminus a sancto princeps Michaele vocatur;
Legistam imprimis (1) angelus iste juvat.
Terminus hunc Hilari sequitur, nec nomine vano;
Causidicos hilares terminus iste facit.
Causidicis instar (2) libri paschalis habendus
Tertius, a sacro Paschate nomen habet.
Quartus habet Triadis titulum cur terminus? omni
Est in lite (3) trias callida, nulla monas.

(1) Effigies archangeli Michaelis in nummo aureo anglicano.

(2) Easter-book. (3) Cliens, causidicus, judex.

L I I I.

Crux in foro cauponario, ad Christum.

Restat imago crucis, tua de cruce tollitur : ecce,
Christe, cruci major, quam tibi, constat honor.

L I V.

Duo jurisconsultorum collegia templum medium et interius idem esse.

Ambo eadem domus estis, idem jus ambo studetis :
Inter jus medium est interiusque nihil.
Quæ media est eadem magni res intima mundi;
Interius centro nam nihil esse potest.
Templum igitur medium, medium licet usque vocetur,
A templo differt interiore nihil.

L V.

De iisdem.

Parlamenta duo vobis, chorus at sacer unus :
* Culinæ vobis, ara sed una, duæ.
Ad cœnam vos sacro idem vocat ore magister,
Non cornu vos ad prandia cogit idem.
Vestra nec inspirat duo cornua spiritus idem;
Unica mens animat corpora vestra duo.

* Altera in editione :
Atque focus vobis, ara sed una, duplex.

L V I.

Edoardus Noel, Mæcenas liberalis.

Liber alis multos, Mæcenas optime, servos;
Me quoque, Mæcenas optime, liber alis.

L V I I.

Ad Faustinum.

Esse bonum dixti nostrum, Faustine, libellum :
Si bonus est, utinam sim meus ipse liber!

L V I I I.

O tempora!

Tempora mutantur, nos et mutamur in illis;
Quomodo? fit semper tempore pejor homo.

L I X.

Traulismus, ad Balbinum.

Sermonis quanquam vitio, Balbine, laboras,
Nemo potest nisi tu dicere, pa-pa-pa-ter.

L X.

Agna oxoniensis.

Nupta senatori Benedicto non bene dicto,
Credita quæ fueras Agna, reperta lupa es.

L X I.

Ad Aulum medicum gratulatio verna.

Vere novo impuri renes et viscera purgant :
Gratulor, Aule, tibi; ver, tua messis, adest.

L X I I.

Poeta laureatus.

Laurus in igne crepat, vivunt in funere vates;
Fallor? an hinc vatum præmia laurus erat?

L X I I I.

Ad civem.

Febre laborantem decedere Phœbus ab urbe
Te jubet, et cœlo commodiore frui;

In tua rura redis, urbanaque lucra relinquis,
Redditur in patrio pristina rure salus.
Sanus inopsque iterum Londinum, rure relicto,
Ire paras, iterum dives et æger eris.
Pristina febris adest: dicat jam Phœbus, utrum sit
Utilior dives morbus, inopsne salus.

L X I V.

In Labienum, philautum.

Se solum Labienus amat, miratur, adorat:
Non modo se solum, se quoque solus amat.

L X V.

Vidua.

Uxorem viduam qui ducit, idem facit, ac si
In * Longa vestem quærat ematque via:
Altera vestis uti magis est, minus altera trita;
Sic viduarum aliæ plus, aliæque minus.

* Long-lane; Londini via, ubi vetustæ vestes frequentius veneunt.

L X V I.

Pyramus et Thisbe.

Infelix nostrum paries divellit amorem:
Quam longe distat, quam prope, noster amor!

L X V I I.

Ad Pollum clientem.

Lis pendet tibi, Polle? semel tibi pendere præstat
Quam pendere diu: solve, solutus eris.

LXVIII.

Frigus calidum.

Est mare frigidior mulier; tamen urit amantem :
Sic calx in gelidam jacta calescit aquam.

LXIX.

Par ma foi.

Per sanctam jurare fidem mos, non per amorem est :
Est tamen * ille deus, non tamen illa dea.

* Joan. ep. 1, c. 4, v. 16.

LXX.

Astro- / Physio- } logia.

Astrorum in summo latet alta scientia cœlo;
In centro physicæ vis veneranda latet :
Ut bonus astrologus fiam, cœlum nimis altum
Impedit; ut physicus, terra profunda nimis.

LXXI.

Ad Edoardum Noel, de amantissima ejus uxore Elizabetha, Baptistæ Hicks, equitis aurati, filia.

Ut Juvenalis ait, dos est uxoria lites :
Suspicor, affirmat quod Juvenalis, ego;
Si lis, ut dixit vates, uxoria dos est,
Duxisti ditem tu, sine dote tamen.

LXXII.

In Ponticum.

Nil mihi das; donabis, ais, post funera : quare
Non moreris? Bis dat, Pontice, qui cito dat.

LXXIII.

Impar congressus.

In prómptu semper strictum Matho non habet ensem,
In promptu parmam Pontia semper habet.

LXXIV.

De agris et nummis, ad Pontilianum mercatorem.

Fenus habet certos omnisque pecunia fines,
At fundus fundo, Pontiliane, caret.
Fons plus quam cisterna valet, quam cistaque fundus,
Sit cisterna licet maxima, fons minimus.

LXXV.

In famam.

Virtutem parce laudat, vitiumque libenter
Prædicat; hinc dicta est non male fama malum.

LXXVI.

In Gallam.

Ussisti me, Galla, videndo : tangere noli;
Nam si uras oculis, quid facias oculo?

LXXVII.

In Linum decrepitum.

Saturnum dictum memorant, quia sit satur annis :
Saturnum fieri te, Line, tempus erat.

LXXVIII.

Tripudium.

Pes loquitur; quem lingua tacet, cor dictat amorem,
Lasciva argutum dum regis arte pedem.

LXXIX.

Josephi Hall, cantabridgiensis, vota et meditationes.

Vota vovenda voves, scribisque legenda: beatus
Qui tua vota legit, si tua vota facit!

LXXX.

Anagramma.

Ad Priscum, senem.

Cur non sunt, ut erant, crispi tibi, Prisce, capilli
Priscus ego non sum qui modo crispus eram.

LXXXI.

Nox britannica.

Dicuntur * *Minima contenti nocte Britanni:*
Contenta est longa nocte Britanna frui.

* Juven. sat. 2, v. 161.

LXXXI.

Ad Næviam.

Sol fugitur præsens, idemque requiritur absens:
Quam similis soli est, Nævia, noster amor!

LXXXIII.

In Festum, mendacem.

Omnis homo est mendax, puto, Feste, fateberis:
Mentiris, dicit, qui tibi dicit, *homo es.*

LXXXIV.

In Carpophorum.

Cum ridente foris ridet simulator amica
Carpophorus; flet cum conjuge flente domi.

LXXXV

LXXXV.

Mundus.

In mundo mundi duo sunt; mundissimus alter,
Immundissimus hic: mundus uterque tamen.

LXXXVI.

Ad G. J. mercatorem.

Quo cui plus dederis, magis hoc tibi fiet amicus;
Quo plus credideris, hoc magis hostis erit.

LXXXVII.

Satis-datio et satis-factio.

Vox in cæsareo sit jure, satis-dare, quamvis
Crebra, in pontificum jure, satis-facere;
Juristæ satis accipiunt, at raro satis-dant:
Multa satis dicunt, raro satis-faciunt.

LXXXVIII.

Wichamicus.

Pompeianus ego non sum, non cæsarianus;
Non sum syllanus, sum marianus ego.

LXXXIX.

*Contra illud quod vulgo dici solet: * fratrem juniorem seniore generosiorem esse.*

Autor Adam generis, quo non generosior alter,
Nempe creatori proximus ipse suo:
Ergo proximior quo quis numeratur Adamo,
Hoc generosior est, proximiorque Deo.

* The younger brother is the ancienter gentleman.

X C.

Deum nemo vidit.

Inscia mens numen non cernit, noctua lumen ;
Non videt ista diem, non videt illa Deum.

X C I.

Senex non est homo.

Risibile est animal juvenis, mulierque puerque
Flebile; dedidicit siccus utrumque senex.

X C I I.

In Saracenum, atheum.

Afficit insipidum, quasi fabula, te sinus Abræ :
Malles in Saræ tu recubare sinu.

X C I I I.

Mos..

Consuetudo et mos vim legis habere videntur :
Improbitas hodie vim quoque legis habet.

X C I V.

In Albinum.

Perdidit Albinus mercator remque fidemque :
Nil ultra, quod jam perdere possit, habet.
Perdidit idem Albinus amator spemque fidemque ;
Quid superest quod jam perdere possit? Amor.

X C V.

Anagramma.

Vox eadem gerere et regere est, omenque notandum :
Ut regat uxorem vir, gerat illa virum.

X C V I.

Amator desertus.

Ignis ut inferni, quamvis non luceat, ardet;
Sic tuus haud lucet, me tamen urit, amor.
Igni elementari similis meus est amor in te:
Lucet enim, sed te non meus urit amor.

X C V I I.

De pœna Thaidis, problema.

Cur, quæ peccavit non tergo at pectore, Thais
Carnifici in pœnam tergora nuda dedit?
An quia culpa præit, sequitur sua pœna nocentem,
Judex in pœnam posteriora petit?

X C V I I I.

Iri exequiæ.

Quartanæ par est pauper; campana, perempti
Pauperis in tacito funere, nulla sonat.

X C I X.

Crœsi et Iri epitaphium.

Hic jacet, hoc situs est Crœsus sub marmore: quæris
Irus ubi jaceat pauper? ubique jacet.

C.

In Momum.

Nil in te video quod amem, laudemve, probemve:
Nil in te video, Mome, quod invideo.

C I.

Unitatem non esse numerum.

Scriptores inter peregrinos atque britannos,
Nullius numeri sum, tamen unus, ego.

JOANNIS AUDOENI
EPIGRAMMATA.

LIBER NONUS.

I.

Ad criticum aulicum.

Nil distant labor atque labos, nihil arbor et arbos;
Idem honor est et honos : qui rapit ergo, sapit.

II.

Fides.

Nos ratio docet esse Deum, cogitque fateri :
Hac ratione, fides est rationis opus.

III.

Deus.

Omnia cum videat, nulli Deus ipse videtur :
Solus ubique patet, solus ubique latet.

IV.

Ad Guillelmum Sidley, equitem et baronettum, etc.

Te linguæ variæ decorant et pagina legum,
Exornant artes et pietatis amor.
Consilio multis, opibus succurris egenti;
Hoc virtutis iter; cetera mortis erunt.

22.

Sic tibi, sic Christo, patriæ, patriæque parenti,
Vivito : post mortem te meliora manent.

V.

Ad ejusdem unicum filium, Joannem Sidley.

Janus es, at solo, juvenis jam, nomine, docti
AEmulus esto patris, re quoque Janus eris.
Vix erit, ut possis doctum superare parentem ;
AEqualis patri filius esto ; sat est.

V I.

AEquinoctium perpetuum.
Ad cæcum.

AEqua fluit noctique dies tibi, noxque diei ;
Non tamen æquator linea quæque tibi.

V I I.

In anabaptistam Ponticum.

Si sanus vis esse, sacram servato diætam,
Pontice : cœnato sæpe, lavato semel.

V I I I.

Dii inconstantiæ.

Vertumnum celebrant Romani, Protea Graii :
Quæ non jam tellus numen utrumque colit?

I X.

Axungia.

Ne siccus volvente rota crepet, ungitur axis ;
Causidicum mos est ungere, ne taceat.

X.

In Harpalum, duorum filiorum, ut putatur, patrem.

Qui nomen gerit iste tuum, tuus, Harpale, non est;
Alterius nomen qui tulit, hic tuus est.

X I.

Creatio mulieris.

Paulus evangelium populo dum prædicat omni,
Alloquitur * nostrum, non muliebre, genus.
Orate o fratres, at non, orate sorores,
Presbyter in missa, dum sacra mussat, ait.
Temporibus divisa suis dum singula strictim
Explicat, artificis numine facta Dei,
Qui bonus est, frustraque nihil nec inutile fecit,
Vidit, ait Moses, *hoc* Deus *esse bonum.*
Additur hæc operi solennis clausula semper;
Excepto, postquam fœmina facta fuit.

* Viri, patres, et fratres.

X I I.

In Papinianum et Ponticum.

Posse errare negas te, Papiniane, sed erras:
Tu te errare negas, Pontice, posse putas.

X I I I.

In Tustonum.

Mortuus est Tustonus: opes de morte resurgunt,
In cumulo ut tumulo quæ jacuere diu.

XIV.

De pœna et culpa.

Doctores peccata inter non-entia ponunt;
Cur non peccati pœna sit ergo nihil?

XV.

In Mauros, qui angelos nigros, dæmonas albos pingunt.

Innatum nigror non exuit arte colorem,
Albus in adversum vertitur arte color.
Posse negant sancti resipiscere dæmona patres:
Non est ergo Satan candidus, hic niger est.

XVI.

L'argent fait tout.

Unde fit ut Francus, post tot, post bella tot Anglus,
Integer insolito regnet uterque solo?
Protexit generosa tuum te Francia scutum;
* Angelus est custos, Anglia tuta, tuus.

* Ecu, angelot, sortes de monnoies.

XVII.

In quemdam ebriosum.

Garrulitate nihil sicca sitibundius: uxor
Te tua plus loquitur; cur bibit ergo minus?

XVIII.

Verona, Placentia, et Beneventum.
Ad Italum.

Verona beneventanam raro itur ad urbem:
Esto placentinus, tu * bene-ventus eris.

* Benvenuto per tutto.

X I X.

Tempus, veritas, odium.

Mater * Aletheia est odii, sed filia longi
Temporis; est odium temporis ergo nepos.

* Veritas.

X X.

Temporis filia.

Dicta fui a priscis quæ filia temporis, hujus
Temporis an prisci filia dicar ego?
Temporis illius, non filia temporis hujus:
Temporis æternus filia Christus erat.

X X I.

Amor conjugalis.

Plurimus in cœlis amor est, connubia nulla;
Conjugia in terris plurima, nullus amor.

X X I I.

Decalogus, oratio dominica, et symbolum apostolorum.

Unus amor, præcepta decem, spes unica, vota
Sunt septem, articuli sex bis, at una fides.

X X I I I.

Ad Callistratum.

Splene laboranti male num, Callistrate, dixi,
Splen ridere facit, splen quoque flere facit?

X X I V.

Sol.

Tres infra totidemque supra te cerno planetas;
In medio virtus maxima, Phœbe, tua est.

XXV.

Metaphora.

Naturæ linguam corrupta scientia nescit,
Naturæ voces lexica nulla notant.
Sensa figurato promit sermone colonus,
Gestit et urbano rusticus ore loqui.
Vita quoque ornatur variis, ut lingua, figuris;
Tota figurata est; vivimus ut loquimur.

XXVI.

Christus theologus, medicus, et jurisconsultus.

Theiologi medicique in terris munere functus,
In cœlo peraget judicis officium.

XXVII.

De jure anglico, wallico, gallico.

Di-rectum (1) Gallus, (2) cor-rectum Wallus, at A
Nomine jus (3) rectum simpliciore vocat.
Dirigit errantes lex lucida, corrigit omnes
Errores: juris regula cuncta regit.

(1) Droit. (2) Cyf-raith. (3) Right.

XXVIII.

Castor et Pollux.

Concordes duo sunt in cœlo sidera fratres,
In terra unanimes vix reor esse duos.

XXIX.

Quod differtur non aufertur.

Differt non aufert mortem longissima vita:
Quid differt igitur cras hodieve mori?

XXX.

Honoris venalis apologia.

Ad baronettos.

Aurum arvumque et honor fortunæ sunt bona sortis,
Quidquid et humano pendet ab arbitrio.
Forma, valetudo, vires, bona corporis almi
Non possunt pretio, nec bona mentis, emi.
Impietas animam est, insania vendere corpus:
Fortunam fas est vendere, fas emere.

XXXI.

Autoritas et ratio.

In dictis hominum non quis considero, sed quid:
Contra in divinis, non rogo, quid? rogo, quis?

XXXII.

Lucifer.

Stella micans Veneris nocturna diurnaque noctem
Nunciat inducto vespere, mane diem.
In cœlo semper solem comitatur euntem:
In terra lucem cur fugit ergo Venus?

XXXIII.

De fine mundi.

Narravit Moses Genesim, primordia mundi:
Exodon at nobis dicere non potuit.

XXXIV.

Ad Pontilianum.

Uxoresne bonas binas tibi præstet, an unam
Ducere difficilem, Pontiliane, rogas?
Alterutrum si sit mihi ferre necesse malorum,
Quod minimum est, unam ducere malo malam.

XXXV.

Perfectio legis amor.

Ex bis quinque duo præceptis, eque duobus,
Unum servato, sufficit illud; ama.

XXXVI.

Devotio.

Divitias cleri peperit devotio vulgi,
Degenerem prolem relligiosa parens.

XXXVII.

De cœlo et terra.

Terra oculos prope tota latet, patet undique cœl
Humani generis te, puto, terra, pudet.

XXXVIII.

Ad Aulum, in Sextum, de Quinto.

Invidet, Aule, mihi Sextus; miseresco ego Sext
Quinto, qui mihi non invidet, invideo.

XXXIX.

In Pollionem.

Deseris uxorem; quo jure relinquitur? ante
Conjugium a multis tacta probatur, ais.
Conjugium præ-contractus, scio, non nego, fran
At præ-con-tactus, Pollio, non dirimit.

XL.

Meræ tricæ. Ad N.

Esse meras tricas meretrices, haud male dixti:
Scorta tamen raras in cute τρίχας habent.

XLI.

Ad Pannicum exulem, problema.

Liber in exilio quodammodo, Pannice, vitam
Nunc agis, in patria qui prius exul eras.
Utra magis fortunarum tolerabilis harum,
Extera libertas, exiliumne domi?
Quæ mea sit si forte rogas sententia: Malo
Esse relegatus, quam religatus, ego.

XLII.

Vespere.

Sol abiens paulum lucis post terga relictum
Monstrat, uti Mosi posteriora Deus.

Mane.

Nos pulchram Phœbi faciem surgentis Eoo
Cernimus, antipodes posteriora vident.

XLIII.

Baptismus. Ad Judæum.

Lotio baptisma est, at circumcisio vulnus:
Curantur sacra vulnera legis aqua.

XLIV.

Heautontimorumenos.

Dum mortem vitare studet, vitamque tueri,
Se toto vitæ tempore torquet homo.
Bruta bonis fruitur præsentis bestia vitæ:
Dum vivit, vivit; cum moritur, moritur.

X L V.

Ad Guil. Sidley, equitem et baronettum.

Ære meres, et tu virtute mereris honorem;
Cum te nec mereat, nec mereatur honor.

X L V I.

Ad J. P.

Græco-latina, sagax, sapiens tibi quæritur uxor,
Quæque figurate syllogisare sciat;
Quæ cum majorem præsumpserit atque minorem,
Ex male præsumptis urgeat ergo sequi;
Versata in parvis quæ naturalibus olim
Virgo, magistra artis nunc sit in arte sua;
Et respondeat opponentibus omnibus una,
Cumque suo de omni disserat ente proco.
Tam rationalis mihi si contingeret uxor,
Mutarem tecum, si tua bruta foret.

X L V I I.

In Ramistam bimembrem.

Definis primum, tum dividis omnia; rursum
Definis, iterum dividis omne genus.
In tot particulas generalia singula scindis,
Longior ut μέθοδος sit tua, quam sit ὁδός.

X L V I I I.

Ad S. Paulum. De civitate Dei.

Verberibus cum cæsus eras, defensio præsens,
Civis romanus sum, tua, Paule, fuit.
Judicii suprema dies cum venerit, an tum
Sat, sum romanus, dicere, civis, erit?

XLIX.

Christus.

Venit in hunc mundum, vidit mortalia, mortem
Vicit, et ad superos in sua regna redit.

L.

Ad Guillelmum Camdenum, magnæ Britanniæ illustratorem maximum.

Insula pene suis obliviscenda Britannis,
Mox in lethæos præcipitanda lacus,
Hoc tibi, quod superest, Camdene, Britannia debet;
Tu quoque, dum superest illa, superstes eris.

LI.

Ad Perpennam.

Est tibi lunatæ, Perpenna, parenthesis instar,
Inter cornua frons : dura parenthesis hæc.
Dura metatheais hæc : uxor tua prodiga carnis,
Tota * κρέας, totum te facit esse * κέρας.

* Caro. * Cornu.

LII.

De vitiis et divitiis.

Nemo hominum vivit sine crimine, sive crumena :
Crimine rara suo plena crumena caret.

LIII.

Mortis et macelli apologia.

Mors nisi mactaret juvenes, laniique juvencos,
Omnia stultorum plena boumque forent.

L I V.

Evæ et Proserpinæ collatio.

Evam delusit serpens, Proserpina Ditis
Capta dolo, vana spe specieque boni.
Exiit Eva parens paradiso, cur? quia malum
Edit; at in malo nesciit esse malum.
Inferno exisset, malum Proserpina si non
Edisset, taciti nescia virgo mali.
Eva fuit mortis, Proserpina præda Plutonis;
Illa fuit Jovæ filia, et ista Jovis.
Utraque gustavit vetitum, pœnasque pependit:
Hæc flores, fructus dum legit illa, perit.

L V.

Astrologus et geographus.

Dividitur totus vos inter maximus orbis;
Cœlum est astrologi, terraque geographi.

L V I.

Ad Fanniam, nobilem, pulchram et pauperem.

Indotata viro locupleti nubere quæris,
Fannia? paupertas irrita vota facit.
Sis ortu generosa licet, speciosaque vultu,
Sordidus externas ambit amator opes.
Prima categorias inter substantia sola
Plus in amore potest, quam genus et species.

L V I I.

Conscientia.

In verbis nunc hæret amor, non rebus ut olim:
Penditur a sensu, non ratione, fides.

In caput ascendit, quondam quæ in pectore sedit,
Relligio; cerebri est, quæ modo cordis erat.

LVIII.

Sacrificium mundum.

Hic mundus, templum Domini; crux, ara; sacerdos,
Et mactanda Deo victima, Christus homo.

LIX.

De peccato mortali et veniali.
Ad Christum.

Mors tua peccati duplicis discrimina tollit;
Quod mortale fuit, crux veniale facit.

LX.

In inhospitales.

Assecla non ego sim domuum, non hospes, earum,
In quarum foribus janua limen amat.

LXI.

Alter idem.

Αὐτὸς non ἕτερος mihi sit, mihi qui sit ἑταῖρος.
Sit comis, quisquis vult meus esse comes.

LXII.

Sinite parvulos venire ad me.
Matth. c. 19, v. 14.

Lena procaxque caro juvenes in devia ducit,
Mentis at improbitas in sene major inest.
Suspicor hinc juvenes in cœlum ascendere paucos:
Paucos in cœlum suspicor ire senes.

L X I I I.

In Paracelsum.

Discipulos terræ esse salem cum dicat Iesus,
Esse salem terram cur Paracelsus ait?

L X I V.

De ovis.

Induit humanam persona secunda figuram :
Oviparæ formam tertia sumpsit avis.
Piscibus atque avibus benedixit conditor orbis :
Viviparis bene non dixit, at oviparis.

L X V.

De Roma et mundo.

Roma vetus quadrata fuit, mundusque rotundus :
Nunc mundus quadra est, et nova Roma rota.

L X V I.

Generatio magica.

Illudat, formosa viro quasi succuba, dæmon,
Ex hoc concubitu non generatur homo.
Incubus at serpens, mulier sit succuba, nasci
Ex Satana soboles et muliere potest.
* In paradiso igitur serpens fuit incubus Evæ,
Evaque peccati succuba mater erat.

* In plerisque editionibus desiderantur hi duo ultimi versus, sine quibus illud epigramma sensum fere nullum exhibet.

L X V I I.

De pane et butyro.

Invenio nostræ veneranda vocabula linguæ,
In Genesi (1) bara, (2) menin in Iliade.

(1) Bara prima vox Genesis.

(2) Menin prima Iliadis. Bara autem cambro-britannice panem, menin butyrum significat.

L X V I I I.

Ætas Mosis et Davidis.

Vivet homo (1) centum viginti, Mosche ait, annos;
Et Moses annos (2) tot super ipse fuit:
Vita hominis (3) septem deni, dixit David, anni;
Quot dixit vixit (4), septuaginta David.
Annos quot statuit vitæ, tot vixit uterque:
Ergo propheta fuit mortis uterque suæ.
Qui Mosen numerare suos, David optime regum,
Ille tuos docuit te numerare dies.

(1) Gen. c. 6, v. 3. (2) Deut. c. 34, v. 7. (3) Psal. 89, v. 10. Psalmus hic vocatur oratio Moysis hominis Dei. (4) Sam. lib. 2, c. 5, v. 4.

L X I X.

Numerus par et impar.

Omnis habet medium, sed dimidio caret, impar:
Dimidium omnis habet par, medioque caret.

L X X.

Medici et jurisconsulti collatio.

Ad Galenum.

Te formidati metuunt, Galene, tyranni;
Stat regum in vestra vitaque morsque manu.

Arbitrium vobis vitæ, mortisque potestas
Summa data est, uni proxima pene Deo.
Nos damnare neci, sed non sine crimine, judex,
Non sine teste potest: tu sine utroque potes.

LXXI.

De grege, lege, et rege.

Rex pastor, populique greges sunt, pabula leges:
Æger, grex: medicus, rex: medicinaque, lex.

LXXII.

Orthographia, et fides orthodoxa.

Ad Hebræos.

Læva sinistrorsum, dextrorsum dextera tendens,
Non bene naturæ convenienter eunt.
Tendat at in dextram si læva, aut dextera lævam,
Concurrent geminæ convenientque manus.
Hebræi vos ortho-graphi, nos ortho-que-doxi;
Spiritus est noster, littera vestra manet.

LXXIII.

Pauci electi.

Solus et omnis homo cœlorum numen adorat;
Peccat in hoc numen solus et omnis homo.
Solum omnemque hominem venit servare redemptor
Servatur solus, non tamen omnis, homo.

LXXIV.

De salinis, ambiguum.

Anglorum ingeniosa licet generosaque gens sit,
Anglus emit parvo sal, minimoque sales.
Sit quamvis albus Britonum sal, gallicus ater,
Pluris quam noster venditur iste niger.

L X X V.

Novitas.

Quæ nova sunt, non semper erunt nova; nulla placebunt
Ergo diu, sola quæ novitate placent.
Non sola placuisse igitur novitate videntur,
Sed bonitate sua, quæ placuere diu.

L X X V I.

Homo non homo.

Gignit iners natura homines, homo condidit artes:
Ars opus est hominis, non opus artis homo.
Nemo ducem sequitur naturam; vivitur arte:
Factus homo est operis nunc opus ipse sui.

L X X V I I.

Autores peccati.

In grammaticastros autores errorum.

Non bene, grammatici, confunditis autor et auctor:
Pythagoras quidquid dixerat, αὐτὸς ἔφα.
Peccatum, infelix produxit, originis, arbor;
Unde per exemplum noxius edit Adam.
Peccati serpens autor, dux fœmina facti:
Criminis autor Adam non erat; auctor erat.

L X X V I I I.

Anagramma diaboli.

Διάβολος, δία, δόλος, *vis*, *fraus*.

Circuit, et quærens quem devoret, ut leo, dæmon,
Errantes animas vi, quasi ventus, agit.
Instruit occultas Satan, ut vulpecula, fraudes:
Quos vi non potuit perdere, fraude ferit.

L X X I X.

Facere et docere. Act. apost. c. 1, v. 1.

Nuda sacerdotis docti bene credere inertem
Verba docent populum ; vivere vita docet.
Ut decuit docuit, qui re sua verba probavit ;
Plus male facta nocent quam bene dicta doce

L X X X.

Fenus et sors.

Sorte tua contentus abi ; rem fenore turpe est
Quærere : contentus vivito sorte tua.

L X X X I.

Inventio veri. Ad Dubitantium.

Dicitur, invento post mille pericula vero,
Pythagoras centum sacrificasse boves.
Nunc tam difficilis facta est inventio veri,
Ut tibi sit vitulum sacrificare satis.

L X X X I I.

Circumcisio et baptismus.

Circumcisus eras et baptisatus, Iesu
Christe, tibi neutro cum tamen esset opus
Si purganda parum est utrumque ad crimina, qu
Alterutro tantum fas mihi, Christe, frui ?

L X X X I I I.

Sapientiæ duæ, Salomonis, et Jesu filii Siracis.

Ponitur apocryphos inter Sapientia libros
Utraque : semper erit, qui sapit, apocryphu

LXXXIV.

Omnia quæcumque habes vende, et da pauperibus. Luc. c. 18, v. 22.

In avaros.

Occidit miseros hæc littera tristis avaros;
Quidque sibi velit hic Spiritus, usque rogant.
Spiritus hoc sibi vult, quód vos non vultis, avari:
Pauperibus dare vult omnia, vosque nihil.

LXXXV.

In Sextum, anabaptistam.

Visibilis sit necne ecclesia, Sexte, requiris?
Vestra invisibilis, nostraque visibilis.

LXXXVI.

Exulis solatium.

Non extorris ero, dum vivam, terraque stabit;
Nec, dum terra solum dicitur, exul ero.
In cœlis extra terramque solumque beatus,
Mortuus extorris, mortuus exul ero.

LXXXVII.

Homo venator, piscator et auceps.

Divitias et opes venor, laudes et honores
Aucupor, expiscor mystica, scire volo.
Dum stultus desidero scire, superbus honores
Ambio, vilis opes; interea intereo.

LXXXVIII.

De iisdem.

Discurrit canis in terra, piscisque profundo
Innatat, ad cœlos avolat ales avis.

Fertur in occultum sapiens cum pisce profundum
Ambitiosus avi par, avidusque cani.

LXXXIX.

Solatium pedestrium.

Non equus ad cœlos generosum Castora vexit;
Nec, puto, Triptolemum currus in astra tuli
Semita cœlorum est angusta, pedestribus apta;
Ambulat in lata currus equusque via.

XC.

Cera.

Utiliter triplex ego sum; sacra, justa, salubris:
A mystis, medicis, juridicisque color.

XCI.

In quamdam formosam instabilem.

Te rex astrorum decorat, regina gubernat;
In vultu sol, in pectore luna tuo.

XCII.

De anima et corpore, problema.

Appellant Graii servos sua * σώματα, quare?
Nam mens in serva libera carne latet.
Corporis est dominus, dominus; rex, corporis es
Non animæ; soli noscitur illa Deo.
Corporis est genitor, genitor; mens numine divi
Ducit ab ingenito non generata genus.

* Corpora.

XCIII.

De miraculis Christi. In incredulum.

Non tibi tanta fides, facere ut miracula possis;
Tanta nec, ut possis credere facta, fides.

XCIV.

Testamentum vetus.

Usque ad testantis mortem suprema voluntas
Ambulat, et nullo jure valere potest.
Ergo patris testamentum vetus unde vocetur
Nescio, cum mortem nesciat ipse pati.

XCV.

Testamentum novum.

Hoc testamentum Christique novumque vocavit
Nescio quis primus; quisquis at ille fuit,
Nulla tamen, dum testator superesset Iesus,
Testamenti hujus littera scripta fuit.

XCVI.

Errorum plena sunt omnia. Cic.

Ægrotant medici, fraudantur jure periti,
Descendunt multi in tartara theiologi.

XCVII.

Contra omnes gentes.

Condidit in terris hominem Deus unicus unum;
Factus homo multos fecit in orbe deos.

XCVIII.

In atheos.

Primus in orbe deos fecit timor: est tamen, eheu!
Pene Dei reliquus nullus in orbe timor.

XCIX.

Ad Mæcenatem suum, Guil. Sidley.

Longævi quis non optet tibi Nestoris annos?
Vota facit vatum qualia vulgus iners.

Annum, non annos tibi plures opto; sed annus
Hic, mea si valeant vota, Platonis erit.

C.

In Cottam, pauperem, et ineptum scriptorem.

Sæpe novis opus esse inopi tibi vestibus, inquis
Est opus ingenio plus tibi, Cotta, novo

JOANNIS AUDOENI
EPIGRAMMATA.

LIBER DECIMUS.

I.

Ad Rogerum Owen, Mæcenatem.

Est tua, virtutis studium, prope propria virtus :
Hanc tu sponte foves, ingenioque faves.
Alterutrum in quocumque vides, amplecteris ultro,
In te mensura cum sit utrumque pari.

II.

In Ponticum, sanum insanum.

Prospera te fecit fortuna salusque superbum :
Cum fueris æger, Pontice, sanus eris.

III.

Quota hora est?

Viventi mors obrepit, juvenique senectus ;
Horaque cum quota sit quæritur, hora fugit.

IV.

Bacchi apotheosis.

Vinum vera vetus promit, mysteria prodit ;
Sicca latent hominum pectora, pota patent.
Vinum cor aperit ; renes rhenensia vina
Scrutantur : Bacchum quis neget esse deum?

V.

In Labienum taciturnum.

Si sapis, es stultus, cum nil, Labiene, loquaris;
Sive, quod es, stultus sis, Labiene, sapis.

VI.

Fides cerea.

Credebant nummos sine chirographo, sine cera,
Sinceri veteres; nunc sine utroque nihil.

VII.

Ad Firmicum. De septem planetis.

Sol aurum astrologo est; argentum Cynthia; cuprum
Alma Venus, Veneri patria Cyprus erat;
Mercurius vivum argentum; Mars funebre ferrum;
Jupiter est stannum; plumbeus huic pater est.
Accipe de septem tibi, Firmice, quinque planetas:
Sat mihi Sol solus, Luna sat una mihi.

VIII.

In quemdam illiberalem.

Carmina de cœlo possunt deducere lunam,
Ex loculis lunam carmina nulla tuis.

IX.

Primatus maritalis.

Nocturnum imperium muliebre, virile diurnum est;
Regnat enim noctu Cynthia, Solque diu.

X.

In quamdam.

Pluma supra caput est, et sub pede suber; utrumque,
A capite ad calcem, te probat esse levem.

X I.

Fides.

Astra oculus vicina, polum sed opinio cernit;
Sic oculo cœlum cerno, fideque Deum.

X I I.

Ad Thomam, baronem de Ellesmer, cancellarium Angliæ, etc., 1612.

Amissus tibi filius unus, et unica nuper
Filia: adhuc superest unus; at ille trium
Instar, Joannes, natorum summa tuorum,
Summus adhuc superest, non modo summa, trium.

X I I I.

Contemptus mundi.

Felicem vitam vis vivere? spernito vitam:
Vivit enim misere, cui sua vita placet.

X I V.

Ad Robertum Carum, vicecomitem Rocestriæ, et Henricum Banvey, baronem de Dantesay.

Jacobos tu quinque, et tu mihi quinque dedisti:
Non temere vobis disticha quinque dedi.
Me vestro nec amore licet nec munere digner,
Si tam cara forent cetera dives eram.

X V.

Ad amicum cælibem.

Ureris? uxorem ducas; non expedit uri:
Conjugis in gremio mortificanda caro est.

XVI.

In Baldinum.

Edidit indignos, in lucem, luce libellos
Baldinus; dignos at tamen igne libros.

XVII.

Decalogus et symbolum.

Cur credenda mihi faciendis plura jubentur?
Non tam difficile est credere quam facere.

XVIII.

Scientia et caritas.

Sunt duo noscendi, duo sunt mihi semper amandi;
Numen, et ipsus ego; numen, et alter ego.

XIX.

De decimis. Ad laicos.

Qui venit hinc fructus, fructus superemiñet omnes,
Posterior nono est undecimoque prior.
Quam bonus en Deus est, sibi qui non exigit ipse
Plus decimo, vobis qui dedit ipsa decem!

XX.

De Deo et mundo.

Non est in mundo Deus hoc; hic mundus in illo est:
Hoc sumus in mundo nos; utinamque, Deo.

XXI.

Jus decimarum et primitiarum.

Omega et alpha Deus; rerum petit ergo tuarum
Jure sibi decimas primitiasque Deus.

XXII.

Spes, fides et caritas.

Solus amor nobiscum intrat penetralia cœli :
Non habet in cœlo spesve fidesve locum.
Credendum post funera nil erit, omnia cerno ;
Sperandum mihi nil, omnibus ecce fruor :
Semper erit quod ametur ; amor post funera vivit
Dum Deus in cœlis ipse superstes erit.

XXIII.

In Polydorum.

Cui jacet in clausa nummus quasi mortuus arca,
Argenti vivi nil Polydorus habet.

XXIV.

Ad seipsum.

Bibliopola tuos ambivit, Oene, libellos ;
Dixisti pretium versibus, ille dedit.
Excusus liber extat; emis tua carmina nummis :
O miser ! ingenium vendis emisque tuum.

XXV.

In uxorium.

Clavum in puppe tenes, at te tua cymba gubernat;
Quæ gerit, hæc eadem te tua cymba regit.

XXVI.

Conjuges. Duo in carne una.

Corpore mistorum nisi cor amor uniat, ambo
Non fiunt unus, sed fit uterque duo.

XXVII.

Homo solaris.

Sol semper rapido currit contrarius orbi :
In cursu vitæ solem imitetur homo.

XXVIII.

In Sylvanum.

Ingenii, Sylvane, tui est vigor igneus. Unde
Colligis hoc? inquis. Nascitur igne nihil.

XXIX.

Londinum.

Urbs sterilis fructus agrorum in stercora vertit;
Fertilis in fruges stercora vertit ager.
Tu victum debes avido vitamque colono,
Debet stercoribus non minus ille tuis.

XXX.

Ad amicum cognatum, Theodorum Price, theologum.

Semper in incerta re tu mihi certus amicus;
Ne sit amicitiæ nomen inane, caves.
Quem verbis profitere, probas tu rebus amorem :
Linguæ vocali consona vita tua est.

XXXI.

De atheis et polytheis.

Tot timet esse deos quot fert incommoda pauper;
Esse deum nullum sperat avaritia.
Impietate minus, quam copia, peccat egestas;
Ista deos posuit, sustulit illa Deum.

XXXII.

Solicitudo. Ad Ponticum.

Nocte dieque aures feriens clamoribus uxor
Te tua solicitum, Pontice, semper habet.
Quid superest remedi? de solicitudine tanta
Tertia dematur syllaba; salvus eris.

XXXIII.

* *F-A-S.*

Spe cœlos et amore fideque ascendere F-A-S est:
Absque tribus cœlos his penetrare, Ne-fas.
Spes læva, dextraque fides, assistit amori:
Virtus in medio maxima constat, amor.

* Fides, amor, spes.

XXXIV.

Ad doctum et disertum equitem Rogerum Owen.

Esse videreris juvenis, doctissime, si vel
Surdus ego, vel tu mutus, Oene, fores.
Te juvenem credat nemo, nisi clauserit aures;
Te, si non claudat lumina, nemo senem.

XXXV.

Octo.

Servator mundi pronunciat octo beatos;
Servatrix quatuor-bis beat arca Noæ.

XXXVI.

De primatu viri, problema.

Cur Deus omnipotens ex conjuge condidit Evam?
Congeneri ne se diceret esse parem.

Si terra prognata foret, soror esset Adami,
Seque parem fratri crederet Eva soror.

XXXVII.

Conjux.

Inferior cum sit quævis matrona marito,
Unica cur sexum signat utrumque nota?
Cur æque conjux vir et uxor uterque vocatur?
Uxor enim non est æqua, at iniqua viro.

XXXVIII.

Epigramma.

Est nostrum, quorum est epigrammata scribere, r
Quolibet ex ligno Mercurium facere.
Versor ego in verbis, veluti Paracelsus in herbis:
Subjicit ille sibi res, ego verba mihi.

XXXIX.

In Paulam, fœminam lectissimam.

Miraris quare lectissima, Paula, voceris?
In medium lectus te tenet usque diem.

XL.

In quemdam litigiosum.

Causificus si non esses, litesque creares,
Causidicus quamquam sis, morerere fame.

XLI.

Lectio sacrorum.

Et latro et cautus præcingitur ense viator:
Scripturam hæretici catholicique legunt.

XLII.

Ad Joannem Williams, cambro-britannum oxoniensem, theologum, decanum, collegii Jesu principalem.

Scrutaris tu scripturas veteresque novasque :
Janus es ; a tergo quid sit, et ante, vides.

XLIII.

Ad Joannem Williams, cambro-britannum cantabrigiensem, theologum, et collegii S. Joannis socium, 1612.

Ingeniose, tuum, juvenis, ne conde talentum :
Cambrorum per te perpetuandus honor.

XLIV.

Ad Joannem Williams, cambro-britannum londinensem, regis aurificem.

Civile ingenium plusquam civile videtur,
Jane, tuum; plus, me judice, cive sapis.

XLV.

Ad eosdem.

Tres mihi cognati, mihi vos tres estis amici;
Tres Jani, vester sum quoque Janus ego.

XLVI.

Ad creditorem.

Est tibi, qui debet, servus ; qui solvit, amicus.
Debita qui non vult solvere, quid ? dominus.

XLVII.

Veritas in profundo. In fucatam.

Falsa patent, at vera latent: in te patet istud;
Nam faciem fictam, cetera facta, geris.

XLVIII.

In Phyllidem.

Das gratis, at, Phylli, negas tamen oscula gratis
Ingratum et gratum est, quod dare, Phylli,

XLIX.

Gravitas et levitas.

Sint gravitas levitasque sibi contraria quamvis,
Sit grave nolo meum, sit leve nolo, caput.
Quorùm utrumque malum est, odi contraria; cc
Sit mihi nolo levis, sit mihi nolo gravis.

L.

In garrulum, morbo colico laborantem.

Lingua loquacior est, culus taciturnior æquo;
Illa loquendo homines, iste tacendo, necat.

LI.

In theologastrum sophistam.

Quid tibi neglecta virtute scientia prodest?
Desine jam verum quærere; quære bonum.

LII.

Actio et passio.

Qui mala multa facit, patietur multa vicissim:
At mala qui patitur plurima, pauca facit.

L I I I.

Resipiscentia et reminiscentia.

Me miserum meminisse dolet jam, quæ mala feci
Plurima; quæ passus sum, meminisse juvat.

L I V.

Damnatus.

Tristis, et undecimo tua par fortuna decembris,
Post lucem sequitur nox tibi longa brevem.

L V.

Beatus.

Undecimo juni tua par sors læta videtur,
Post noctem fulsit lux tibi longa brevem.

L V I.

Felix et Festus.

Infestus tibi, Paule, fuit, sanctissime, Festus:
Infelix Felix et tibi, Paule, fuit.

L V I I.

Democritus et Heraclitus.

Temporis iste sui casus et crimina flevit;
Risit stultitiam temporis ille sui.
Semper erunt miseri mortales, semper inepti;
Hic ut in æternum rideat, ille fleat.

L V I I I.

Semper { *idem*, *eadem*, *idem.* }

Spes eademque fides sit semper, amorque sit idem,
Ingeniumque tibi sit tibi semper idem.

LIX.

In ignorantem arrogantem Linum.

Captivum, Line, te tenet ignorantia duplex:
Scis nihil, et nescis te quoque scire nihil.

LX.

In poetam Mævium.

A non-ente malum, Mævi, nil discrepat; ergo
Multa licet facias carmina, nulla facis.

LXI.

Helena, Penelope.

Tyndaris Iliadem fama super æthera vexit,
Implet Odysseam gloria Penelopes.
Penelopes, Helenæ morientur nomina nunquam;
Hæc quoniam voluit, noluit illa, rapi.

LXII.

Vita.

Vitam sic texit natura, ut aranea telam;
Longus, at in lapsum pronus, uterque labor.

LXIII.

In Paulam.

Usuris vir, Paula, tuus, tu corporis usu;
Vir victum quærit fenore, tu femore.

LXIV.

In avarum parcum.

Nil numerare juvat, nihil addere semper acervo,
Multiplicare nihil; divide, dives eris.

L X V.

Veritas et virtus.

Nunquam tam pauci, quam nunc, bene vivere d scunt,
Nunquam tam multi qui docuere viam.
Credendi docuere vias hoc tempore multi;
Qui docuere vias, non docuere viam.

L X V I.

Scriptores hujus seculi.

Carpimus extremas voces et verba priorum:
Priscorum, qui nunc scribimus, echo sumus.

L X V I I.

Tres rectores mundi.

Theiologus sapiens sit, ut omnibus omnia fiat;
Juridicus prudens sit, medicusque sciens.

L X V I I I.

Votum autoris.

Nec paupertatem, nec opes desidero magnas;
Nolo parum, nimium non volo: sat mihi sat.

L X I X.

Libri prohibiti.

Nitimur in vetitum semper, cupimusque negatum:
Uxor amatori sordet, amica placet;
Deformis, dum servatur, formosa videtur:
Sic vetitus pulcher creditur esse liber.

L X X.

In Festum.

Cum tibi sim per-fidus ego, mihi perfidus es tu:
Cur ita? Respondes, Proximus ipse mihi.

Proximus esto tibi; nollem mihi proximus esses:
Cur ita? vicinos non amo, Feste, malos.

LXXI.

Pseudo-ecclesia.

Se sponsam Domini quae non ecclesia jactat?
Pars tamen istarum quanta meretriculae!
Si non mentitur sibi pseudo-ecclesia, plures
Uxores Christi quam Salomonis erunt.

LXXII.

In Decianum.

Mundus, ais, malus est: cum sis tamen unus eorum
Quorum opera mundus fit, Deciane, malus.

LXXIII.

In Dindymum.

Baccalaureus es vetita jam mœchus in arte,
Dindyme, cum fueris leno, magister eris.

LXXIV.

Ad G. T., 1606.

Servi discipulus cum sis, dominusque magistri,
Felix es dominus, discipulusque miser.

LXXV.

Ragion di stato.

Regnum juris erat recti respublica quondam:
At nunc jus regni regnat ubique novum.

LXXVI.

In quemdam crucigerum hypocritam.

Esse crucifixi juratus creditur hostis
Belzebub, et visae vertere terga cruci.

Non tamen iste crucem fugit impius angelus omnem :
Est tibi nam * crux in pectore , corde Satan.

* La cruz en los pechos,
Y el diablo en los hechos.

L X X V I I.

Christi vita et mores.

Multa tulit pro me Christus fecitque : probavit
Perpetiendo hominem se, faciendo Deum.

L X X V I I I.

Stella magorum.

Stella mathematicis incognita duxit euntes
Ad Christum magnos ex oriente magos.
Invenere magi Dominum duce sidere fido :
Ad Christum ducat me, mea stella , fides.

L X X I X.

Vitulus aureus a Mose confractus.

Exod. c. 32, v. 20.

Quem sacer ex auro vitulum conflavit Aaron ,
Non sinis in magnum crescere, Mosche, bovem.

L X X X.

Triumviri.

Immodicus medicus , legistaque vivit ut exlex :
Quid sunt theiologi ? nil nisi theio-logi.

L X X X I.

Ad historiographum.

Liber in historia loqueris? nocet esse locutum :
Admisces falsi nil? tacuisse nocet.
Dissimulans simulansque, sibique per omnia dispar,
Qui volet historiam scribere, servus erit.

LXXXII.

De diluvio et fine mundi.

Lascivi propter peccata pudenda caloris,
Improbus in gelida mergitur orbis aqua.
Peccatum propter gelidum frigentis amoris,
Restat ut hunc mundum devoret ignis edax.
Per sua sic morbos medici contraria curant,
Algor iners flammis vincitur, ardor aquis.

LXXXIII.

Debitor et creditor.

Nil evangelicum tibi debeo præter amorem,
Præter apostolicam nil tibi credo fidem.

LXXXIV.

De Deo et diabolo.

Nullum vult salvum fieri dæmon, Deus omnes;
Personæ acceptor nullius ille, nec hic.

LXXXV.

De bono et malo.

Pœna malum post fata manet, sua præmia justum:
Alter quod sperat, quod timet alter, habet.

LXXXVI.

Fac simile.

Ad Attalum, jurisconsultum.

Attale, sacra piæ miscenda theorica praxi:
Sanctorum vitas perlege; fac simile.

LXXXVII.

Redemptor.

Te sine nil video, sapio nil: tu meus es sol
Solus, tu meus es sal, mea sola salus.

LXXXVIII.

Methodus pecuniaria.

Magna quidem virtus nummis est posse potiri,
Scire uti major, maxima velle frui.

LXXXIX.

In scriptores hujus seculi.

Scribendi fatuos tenet insanabilis error :
Sat sibi, si quod non sunt videantur, habent.
Dum temere sibi quisque placet, mortalia scribit :
Raro placent aliis, qui placuere sibi.

XC.

Paradoxon.

Descendat tristem licet atheus omnis in orcum,
Nullus in inferno est atheus; ante fuit.

XCI.

In Gaurum.

Laudas, Gaure, nihil, reprehendis cuncta : videto
Ne placeas nulli, dum tibi nemo placet.

XCII.

Ad seipsum.

Scire velis, Odoene, quotus tibi restet amicus?
Pondere non numero discute, certus eris.
Calculus et digitus numerantem sæpe fefellit :
Sit licet ignis, habet non leve pondus amor.

XCIII.

Regis et tyranni discrimen.

Quid jus sit, rex, atque pium, considerat æquus :
Quid jussit, memori in mente tyrannus habet.

Jussa boni regis precibus præpono tyranni:
Cum rogat iste, jubet; cum jubet ille, rogat.

XCIV.

In quemdam.

Stultorum Bedlam, nebulonum regia Bridewell:
Utrum harum mavis ingrediare licet.

XCV.

Mater ecclesia.

Vos estis Christi fratres, ego sponsa salutor:
Fratria sum vobis: cur vocor ergo parens?

XCVI.

De sectis.

Sensus quinque homini veteres tribuere sophistæ,
Tres animas: animos quis numerare potest?

XCVII.

Vita in sanguine.

Cunctorum posuit Moses in sanguine vitam
Legifer; in Christi sanguine pono meam.

XCVIII.

Ad Thomam, baronem de Ellesmer, Angliæ cancellarium, consolatio de obitu Mariæ, unicæ filiæ, optimæ fœminæ, 1612.

Quis dubitat Nestor quin plurima, Nestore plura
Fleverit annosus funera Mathusalem?
Nemo diu vivit, videat quin crebra suorum
Funera: felices tristia multa vident.
Crebra tuæ doleo videas quod funera prolis;
Gaudeo quod funus non videt illa tuum.

XCIX.

In scriptorem ineptum.

Scripsisti æternos, si fas mihi dicere, libros;
Fine carent libri principioque tui.

C.

Ad tres Mæcenates, Edoardum Noel, Guillelmum Sidley., et Rogerum Owen.

Certatis, semperque, precor, certate, vicissim
Mæcenas vestrum sit mihi summus uter.
Hanc litem inter vos, litem sine lite, fovebo;
Nec vinci quemdam, vincere quemque sinam.
Non dedit hæc vobis pia concertatio damnum;
Cessit at in nostrum lis generosa lucrum.

C I.

In obitum Henrici principis, 1612.

Mortuus est flendus lacrymarum flumine princeps,
Spes Britonum, patris gloria, matris honor;
Cui, fratrem præter germanum, nemo secundus;
Præter germanam, nemo secunda fuit.
Vivus honoratur princeps, extinctus amatur:
Gentis honos et amor, dum fuit ille, fuit.
Hæc ego dum madidis mecum meditarer ocellis,
Salsa mihi e gemino guttula fonte fluit.
Non ignare mali lector, mihi credito, fletu
Sermonis cogor rumpere fila; fleo.

C I I.

Ad ejusdem manes.

Tu mihi curasti numeranda stipendia nuper
Annua: sublatum est hoc mihi morte tua.

Hac vellem te lege tamen superesse Britannis,
Adderet ut rebus nil tua vita meis.
Nil prodesse potes mihi nunc, tibi nil ego; gratum
Quid tamen in cineres me vetat esse tuos?

CIII.

Ad eumdem.

Tu * mihi Cæsar eris, nuper tibi carmine dixi:
Hei mihi! dicendum nunc, mihi Cæsar eras.

* Epigram. 1, lib. 8.

JOANNIS AUDOENI
EPIGRAMMATA.

LIBER UNDECIMUS.

I.

Virtus.

PRAETER virtutem nihil immortale tenemus :
Mens manet et virtus : cetera mortis erunt.

II.

Fides christiana.

Omnis nostra fides pendet ab historia.

III.

Regula vitae.

Esto multorum, soli tibi notus, amicus;
Et quod vis alios ipse silere, sile.

IV.

De modo faciendi lapidem philosophorum.

Nescio, vel, si forte scio, me nescio scire
Quod scio; socratice me scio scire nihil.

V.

De rosa.

Quo nares perfundat, habet rosa suavis odorem;
Quo contrectantem pungat, acumen habet.

V I.

Ad effigiem Thomæ Eggerton, baronis de Ellesmer, Angliæ cancellarii.

Virtutis quicumque oculo vis cernere formam,
Ecce tibi virtus hujus in ore viri.
Libertas quamquam pictoribus atque poetis
Audendi semper quidlibet æqua fuit;
Carmine mentitum nihil hoc liquet esse poetam,
Mentitus nihil est pictor in arte sua.

V I I.

De Josephi Scaligeri discessu ex Gallia.

Absentem nunc Gallia te desiderat unum;
Dum tua te tenuit Gallia, nullus eras.

V I I I.

Ad Jacobum Fetzerum, jurisconsultum, patricium noricum.

Fluxarum contemptor opum, cupidusque videndi
Vera per omne solum, mira per omne salum,
Impiger extremum currens Fetzerus ad axem,
Per terram æternas et mare quærit opes.

I X.

Ad Joachimum Morsium.

MORS JUS
Non habet in te.

In libro, Joachime, tuo mea nomina scripsi;
Dignus es in libro nomen habere meo.

X.

De Thoma Farnabio, commentatore Senecæ tragœdi, ad lectorem.

Qui tantummodo lectus erát lectissimus autor,
Nunc intellectus, non modo lectus erit.
Suspensum Senecæ te littera nulla tenebit,
Farnabii dum te spiritus intus agit.

X I.

De Thoma Pantschmano.

Gallinas pingues, perdices, et phasianos,
Divitibus mittis, pauperibusque nihil.
Mittere personæ vis convenientia cuique:
Mitte cibos miseris, divitibusque famem.

X I I.

In gulonem quemdam.

Hausisti quot ferre tuus quit pocula venter:
Pocula non lædunt paucula, multa nocent.

X I I I.

Nobilitas cujusdam Hugonis.

Cum sis vir nihili, vis nobilis, Hugo, videri:
O Hugo nugo, nobilis es nebulo.

X I V.

Onus ebrii.

Per varios haustus et per tot pocula Bacchi
Tendimus in lotium.

X V.

Jocus Dom. Oweni.

Juvenis oritur, conjugatus moritur,
Viduus resurgit, phœnix alter.

Ad hunc ita allusit Paulus Stocmannus.

In vivo vitam, mortem, redivivaque membra,
Cernere si cupias; hoc epigramma legas.
Cælebs es? vivis: moreris, sociate: resurgis,
Si viduus. Morsio cautus Oenus ait.

XVI.

Morabantur simul eodem in diversorio Londini Jac. Fetzerus, Joachimus Morsius, et Matthias Leius: ad hos cum viseret Owenus, præsentiæ ejus ita gratulatur Fetzerus.

Hoc erat in fatis, at numine fata reguntur,
Quod nos conjuncti tres in amore sumus.

Cui responsum ab Oweno.

Ultimus huc veni: ter tres heic ante fuistis;
Non tamen ad musas venit Apollo novem.

Fetzerus iterum.

Ad musas gratus venit Apollo novem.

XVII.

Owenus de cœlibatu suo.

Ipsa mihi quamvis uxor sapientia detur,
Uxorem nolo ducere, mundus ait.
At Martinus ait: sine conjuge vivere nolo,
Ipsa licet conjux sit mihi stultitia.

XVIII.

Ad Matthiam Leium.

Tu duc stultititiam; mihi sit sapientia conjux:
Tu regito uxorem; me mea nupta regat.

XIX.

Imitatio hujus epigrammatis.

Etsi sponte mihi sapientia nubere vellet,
Uxorem nollem ducere, mundus ait.
Conjuge, stultus ait, non vellem sponte carere,
Præsto licet conjux sit mihi stultitia.
Ast ego malo meis, quam istorum, sensibus uti:
Non bene mundus ait; non bene stultus ait.
Sit tibi stultitia, at mihi sit sapientia conjux;
Illa tibi, magis hæc sed mihi, nupta placet.

M. MATTHIAS LEIUS
arvillariensis.

XX.

Vitam regit fortuna, non sapientia.

Cœca dea est rerum rectrix, fortuna vocatur:
Nos magis at cœci, quos dea cœca regit.

XXI.

In Linum.

Quærit avarus opes, Linus ambitiosus honores;
Nanus avaritia est, ambitione gigas.

XXII.

Utrum vir an mulier generosior

Ortu nobilior quam vir suus, Eva; quod illa
Nata viro, terræ filius ille fuit.

XXIII.

Henricus octavus fidei defensor.

Quod defensorem fidei te papa vocarit,
Solius fidei scilicet omen habet:

Tutorem fidei te papa vocavit; ab illo
Tuta triumphavit tempore sola fides.

X X I V.

De fine mundi.

Christophorus mundum nuper, duce nave, Columbus
Non procul a nostro repperit orbe novum.
Occidui tandem fines invenimus orbis;
Suspicor hinc, mundi quod prope finis adest.

X X V.

Aquila.

In sacris aquilae gestant sacra biblia templis:
Nunc est Jehovae, quae Jovis ales erat.

X X V I.

Orbis christianus.

Europa est nutrix fidei, fuit Asia mater:
Quid sibi, quod reliquus vendicet orbis, habet?

X X V I I.

De homine et mundo.

Rerum plus mundus microcosmo continet in se;
Errorum cosmo plus microcosmus habet.

X X V I I I.

De equis.

Quantum vadit equus, tantum valet, Italus inquit:
Si nunquam titubas, o eque, vade, vale.
Il cavallo tanto vale, quanto va.

X X I X.

De prioribus epigrammatum libellis.

Carmina nostra legens populus mihi plaudit: at ipse
Sibilo; nummorum est nil mihi namque domi.

X X X.

Donatistæ.

Donatistarum nostro damnabilis ævo
Hæresis est; olim sancta ea secta fuit.

X X X I.

Fœderatorum amicitiæ.

Fecit utrinque timor dubitantum fœdera regum,
Factaque firmat amor, firmaque frangit honor.

X X X I I.

Ad quemdam œnopolam londinensem.

Diique deæque omnes pretio prostare jubentur;
Cum Cerere et Baccho, venditur alma Venus.
Tu Baccho, Veneri pretium facit uxor, uterque
Impius; ipse deum vendis, et ipsa deam.

X X X I I I.

In quamdam curialem venetam, cui nomen Justitia.

Justitia in sese virtutes continet omnes;
Continet in se omnes Justitia ista viros.

X X X I V.

Ad Justinam venetam.

Justitiæ quam tu studiosior altera non est;
Nam, Justina, tibi non nisi recta placent.

X X X V.

Ad condiscipulum quondam suum, Joannem Penny, jurisconsultum, 1607.

Tu, quoties adversa premunt me, sis mihi præsto;
Tu mihi præsentem, nam potes, affer opem.

26.

XXXVI.

Cedant arma togæ.

Romanæ romana togæ non prætulit arma
Doctus eques, quo non doctior alter eques,
Quid sibi doctor eques velit haud intelligo, curve,
Cum ferat ipse togam, præferat arma togæ.
Quod fuit in nostris oculis mirabile, nuper
A domino factum est istud, an a domina?

XXXVII.

Britannia.

Quatuor in partes divisa Britannia, quarum
Anglia pars major, Cornubiumque minor:
Quæ fuerat Britonum regni pars Anglia quondam
Maxima, nunc minimæ nomen habere potest.

XXXVIII.

Ad ficti amici epistolam responsio.

Promisit quiddam tua nuper epistola magnum,
Promissi tanti præstitit illa nihil.
Verba mihi charta bona candidiora dedisti;
Facta atramento sunt nigriora: vale.

XXXIX.

Encomium moriæ.

Uxorem qui vir laudat, qui laudat amicam,
Qui dominam, laudat quid nisi stultitiam?

XL.

In Polydorum.

Nomine mutato terras quascumque petisti,
Vitasti famæ spicula mille malæ.

Mutari toties tibi nomina nil opus esset,
Mutares mores si, Polydore, semel.

XLI.

Ad quemdam oxoniensem.

Haud recte, Martine, quod actu non sit honestum,
Utile contendit Tullius esse nihil.
Est autem jucunda tibi, nec inutilis uxor;
Doctores dubitant, an sit honesta, tamen.

XLII.

Mars et Venus.

Mars quondam incoluit Romam, Cythereaque Cyprum:
In Cypro nunc est Mars, et in urbe Venus.

XLIII.

Sales.

Mel torvi Samson invenit in ore leonis;
In se salsa aliquid sic joca mellis habent.

XLIV.

Sir John Lack-Latin.

Joannes quondam caruit sermone latino;
Vestitu, victu, nunc et honore caret.
Sir John Lack-Living.

XLV.

Da mihi angelum, et ego dabo tibi spiritum, sacros ordines petenti dixit episcopus.

Spiritus huic sanctus promittitur, angelus illi
Michael: hic munus polluit, ille manus.

XLVI.

Stultitiæ divisio.

Summum stultitiæ, nil scire, genus fuit olim;
At nunc stultitia est major, habere nihil.
Me miserum, qui stultitiæ genus unus utrumque
In me deprendo! nil scio, nil habeo.

XLVII.

Ad lectorem.

In laudem autoris, solemni, at more recenti,
Miraris quare carmina nulla legas?
Nostra patrocinium non poscunt carmina; quare?
Si bona sunt, bona sunt; si mala sunt, mala sun

XLVIII.

Ad eumdem.

Non sunt quod lites epigrammata nostra, nec autor
Quod sub causidico vociferante cliens.
Nemo potest versus, nec tanta potentia regum,
Vel servare malos, vel jugulare bonos.

MONOSTICHA
QUÆDAM
ETHICA ET POLITICA
VETERUM SAPIENTUM.

LIBER DUODECIMUS.

SENTENTIA AD LECTOREM.

Disticha nostra legant pueri, castæque puellæ :
Continet obscenos fabula nulla jocos.

I.

Quod christianos non decet esse leves.

Cur gravibus texam quæris mea disticha verbis ?
Cultores Christi non decet esse leves.

II.

In tribulatione virtus, ut aurum in igne, perficitur.

Quod fornax auro, facit hoc tribulatio justis :
Rebus in adversis certa probanda fides.

III.

Veri amoris nullus est finis.

Nunquam vera fuit caritas, quæ desiit esse :
Nam nullus veri finis amoris erit.

I V.

Obscena fabula a pueris vitanda.

Inficit obsceni puerorum carminis aures
Fabula, dum vatum quæritur ipse nitor.

V.

Mala durant quæ teneris mentibus discuntur.

Heu! male diluitur teneris quod mentibus hæsit :
Præsertim durant quæ didicere mala.

V I.

Omnes sunt felices, ubi omnes amici.

Quam felix, et quanta foret respublica, cives
Si cunctos unus conciliasset amor!

V I I.

Nil sine spe præmii fit.

Est labor ingratus, quem debita præmia fallunt :
Quid grave non fiet spe sine, si leve sit ?

V I I I.

Animum dantis Deus, non donum, considerat.

Non quantum dederis, sed quanta mente dedisti,
Pensandum est : placat victima parva Deum.

I X.

Recta conscientia dat verum gaudium.

Gaudia vera dabit mens omnis criminis expers :
Hei mihi! quam pauci gaudia vera ferent!

X.

Sola virtus beatos efficit.

Omnia cum pereant, est virtus sola perennis :
Hæc immortales reddere sola potest.

X I.

Nemo confidat in divitiis suis.

Quid tibi, si gemmas omnes cumularis et aurum,
Si tua tartareis mens cruciatur aquis?

X I I.

Utendum est florida ætate.

Si mora nulla datur vitæ labentibus horis,
Cur ita cum longo turba sopore jacet?

X I I I.

Mors est inevitabilis.

Qui subito palles audito nomine mortis,
An tibi res nova mors? unde repente metus?

X I V.

Quando mors sit optima.

Optima tunc mors est, cum vita est criminis expers;
Mors felix, vita est cum tibi cara magis.

X V.

Post gaudium vitæ venit luctus mortis.

Quid lætare, miser? nescis post gaudia vitæ
Perpetuos luctus mortis adesse tibi?

X V I.

Non Deus est autor culpæ, sed pœnæ.

Non Deus est autor culpæ, sed criminis ultor:
Pro meritis justis præmia justa dabit.

X V I I.

Omnia divitibus licent.

Cum reus est dives, prætorem nactus avarum,
Quid non sperabit posse licere sibi?

X V I I I.

Forma caduca, mali persæpe causa.

Quid fidis formæ, populat quam morbus et ætas
Multis causa mali candida forma fuit.

X I X.

Uxor bona et non pulchra habenda.

Sit formosa aliis uxor, tibi sit bona: nescis
Quam noceat castæ forma pudicitiæ.

X X.

Difficile est custodire formosas.

Ægre formosam poteris servare puellam;
Nunc prece, nunc auro, forma petita ruit.

X X I.

De infelici patria.

Infelix patria est pueros ubi purpura vestit,
Atque ubi præcedit dives honore bonos.

X X I I.

Illa patria est felix, ubi juventus assuesci modicis cibis.

Illa domus felix, ubi parvo assueta juventus,
Inque foco coctum luxuriatur olus.

X X I I I.

De falsis gaudiis.

Quæ durare putas mortalis gaudia vitæ,
Sunt brevia; et finis tristis amoris erit.

X X I V.

De veris gaudiis.

Una salus servire Deo est: hæc gaudia sola
Vera putes, quorum gloria finis erit.

XXV.

Judex et censor omni careat peccato.

Aspiciat lucem, qui vult damnare tenebras :
Qui carpit mores, sit sine labe prius.
Cor Deus injusti nebulis obnubilat atris,
Exuit et formam; fitque repente fera.

XXVI.

Aliena magis, quam nostra, vitia cernimus.

Cur aliena magis quam crimina nostra videmus?
An quia nostra procul sunt, aliena prope?

XXVII.

De avaro.

Nusquam fraude caret, semper mentitur avarus,
Erga inopes surdus ferrea corda gerit.

XXVIII.

De gloria.

Gloria si dulcis, studeas virtute parare :
Quo labor est major, gloria major erit.

XXIX.

Nec cito nec temere judicandum.

Judicium præceps insani judicis index,
Omnia nec longis discutienda moris.

XXX.

Ad magna præmia magno labore venitur.

Si te delectant æternæ præmia vitæ,
Magna quidem, nec te terreat ergo labor.

XXXI.

Qui bene vixit, non timet mortem.

Qui bene præteritos sine labe peregerit annos,
Non horret mortis vulnera dira pati.

XXXII.

Erudiendi pueri in tenera ætate.

Dum tenera est ætas generosos imbue mores,
Tunc facile est cunctis artibus ingenium.

XXXIII.

Mors malorum pessima, bonorum felix.

Formidanda malis, sequitur quam pœna perennis;
At contra felix mors solet esse bonis.

XXXIV.

Modicis cibis natura contenta.

Esse cupis frugi? facile est; nam panis et undæ
Prædives dapibus quilibet esse potest.

XXXV.

Omnia pro vita æterna sunt hic toleranda.

Si quanta æternæ sunt vitæ præmia volvis,
Omnia pro Christo perpetiere libens.

XXXVI.

Quæ sunt veræ divitiæ.

Divitiæ non sunt argenti pondus et auri:
Virtutes veras accipe divitias.

Virtus post funera vivit.

XXXVII.

Victrix fortunæ sapientia.

Si fueris sapiens, Crœsi superaveris aurum;
Nam sapiens nullo tempore vixit inops.

XXXVIII.

Ad Petrum.

Te miserum dicis; fateor: sine crimine quemquam
Non vidi miserum; tu miser ergo, Petre, es.

XXXIX.

Omnia patienter ferenda, ut ex voluntate Dei procedentia.

Quod tibi contigerit, patienter ferre memento:
Nam certum fieri numine cuncta Dei.

XL.

Mens bona nunquam timet, at mala semper.

Conscia mens recti nullo commota pavore est;
Ut mala mens semper sollicitata pavet.

XLI.

De veneratione parentum.

Qui cupis esse senex, caros venerare parentes:
Quæ patri facies, filius illa tibi.

XLII.

Contra mercatores rerum terrenarum epigramma.

Per mare, per terras, mercator quæritat aurum;
Sic cœli æternas, stulte, relinquis opes.

XLIII.

In parasitos.

Qui socius mensæ est, verum ne reris amicum:
Tolle epulas, nosces quam tibi fidus erat.

XLIV.

Contra tardantes bene operari.

Cras, inquis, faciam; concessaque labitur hora:
Fac hodie; fugit hæc non reditura dies.

XLV.

Qui meminit mortis et inferni, facile a vitiis abstinebit.

Is facile extinguet Veneris flagrantia tela,
Qui timet infernum, qui Phlegethontis aquas.

XLVI.

Ad Simonem Canusianum.

Te dare promittis, nec das mihi munera, Simon:
Nil tibi debebo si mihi tarda dabis.

XLVII.

Bis dat qui cito dat.

Munera des lætus; corrumpunt tædia donum;
In quo censendum est quid, nisi dantis amor?

XLVIII.

Qui cito et temere promittit, nusquam servat fidem.

Qui cito, qui temere spondet se multa daturum,
Quæ male promisit, turpius illa negat.

XLIX.

Negare in principio, est dare beneficium, si bene negetur.

Qui cito vel belle negat, is tribuisse videtur
Munera; nam semper est odiosa mora.

L.

Cui plus Deus dederit, plura requiret.

Cui bona multa Deus concessit, plura requiret,
Ni dispensarit quas bene cepit opes.

L I.

Justitia et caritas sunt armatura principum.

Justitia et caritas, dilecti principis artes,
Hæc sunt arma, quibus nulla nocere queunt.

L I I.

Qui dat inopi sua, nunquam erit pauper.

Qui bene divitias inopi donabit amico,
Hic omni felix tempore dives erit.

L I I I.

Pueri et juvenes non debent maledicere senibus.

Ne sæva in canos, juvenis, convicia fundas,
Sed subito assurgas prætereunte sene.

L I V.

A prima ætate sunt docendi pueri.

Vera tuis ut sit si vis sapientia canis,
Cum primo hanc sitiens ebibe lacte prius.

L V.

Unde senatus dictus.

A senibus prisci sumptum dixere senatum:
Est robur juvenum, consiliumque senum.

L V I.

De senum prudentia.

A sene consilium quæras: prudentia rerum
Est illis, sine qua curia quæque perit.

L V I I.

Signum ruinæ gubernatio juvenum.

Urbes, regna, domos, juvenum quæ rexerit ardor,
Fortia sint quamquam, certa ruina manet.

L V I I I.

Qui cito credit, cito perit, necnon levis est corde.

Qui cito crediderit, falletur sæpe, levisque
Est cordis: raro fallitur ipse senex.

L I X.

Quid sit lex et justitia.

Vis legis prohibere malum est, permittere honestum:
Justitia est semper jus dare cuique suum.

L X.

Injustitia ruina urbium.

Nil injustitia miseræ est infestius urbi;
Funditus hæc muros perdit, et illa domos.

L X I.

In cœlo vera amicitia.

Si nihil in terra casto perhibetur amore
Dulcius, in cœlis qualis amicitia!

L X I I.

Senectus bonis jucunda est, malis vero morosa.

Quæ caruit vitiis, dulcis solet esse senectus;
Contra morosa est, quæ vitiosa fuit.

L X I I I.

Utilius est unum ac sæpe librum legere quam multos accumulare.

Egregios cumulare libros præclara supellex;
Ast unum utilius volvere sæpe librum.

L X I V.

Nil sine amicis jucundum.

Quid tibi jucundum submotis esset amicis,
Cuncta tibi quamquam sint cumulata bona?
Alter-ego est verus, multumque probatus amicus,
Quo nobis debet carius esse nihil.

L X V.

Amici prius eligendi, electi semper retinendi.

Non temere admittas, nisi fidum noris amicum;
Sed semel admissus semper habendus erit.

L X V I.

Scire mori est honos mortis.

Mortis honos est scire mori; vitæque beatæ
Exitus est testis, qui sine labe fuit.

L X V I I.

Quis sit dives.

Non est, crede mihi, multos qui possidet agros,
Dives; sed dives, cui satis unus ager.

L X V I I I.

Liberalis.

Quas inopi et dulci lætus donabis amico,
Temporibus nullis eripientur opes.

L X I X.

Ægroti non curantur a pluribus.

Nunquam, crede mihi, a morbo curabitur æger,
Si multis medicis creditur una febris.

L X X.

Quomodo dives et felix fias.

Vis fieri dives? Christi mandata sequaris;
Diminuasque animi gaudia nota tui.

L X X I.

Amici divitum sunt falsi amici.

Quem tibi divitiæ peperere, est falsus amicus:
Argentum, non te, diligit ille tuum.

L X X I I.

Quales principes, tales populi.

Si studia et mores populi cognoscere curas,
Res facilis, vitam principis inspicias.

L X X I I I.

In adulatores.

Blandus adulator regum certissima pestis:
Hæc gaudet sanctos perdere sæpe viros.

L X X I V.

Quales esse debemus.

Nulli sis blandus, sed verus, et omnibus æquus,
Vox clamore vacet, sit sine lite sonus.

L X X V.

De risu.

Immodicus risus non est sapientis, at index
Stultitiæ: lepidi sint sine dente joci.

L X X V I.

Ne simus loquaces.

Vis sapiens dici? raro et meditata loquare:
Sæpe loquax verbis proditur ipse suis.

L X X V I I.

Vera laus bonorum.

Omne genus laudis turpi vilescit in ore :
Vera boni et docti laus solet esse viri.

L X X V I I I.

Nec nostra laudare, nec aliena reprehendere debemus.

Nec tua laudabis, nec facta aliena reprendes ;
Non satis est, alter si tua facta canit?

L X X I X.

De muneribus.

Quid non argento, quid non corrumpitur auro?
Qui majora dabit munera, victor erit.

L X X X.

Paupertas, cum bona sit, ab omnibus evitatur.

Sobria paupertas multorum causa bonorum est,
Hanc tamen ut pestem plurima turba fugit.

L X X X I.

Natura paucis contenta.

Quidnam deesse potest, modicus si panis et unda,
Prandia vel cœnas si tibi præbet olus?

L X X X I I.

Mors vitari non potest, itaque nec timenda nec fugienda.

Quod nequeas vitare, fugis? mors omnibus instat ;
Nec formidanda est, nec fugienda tibi.

LXXXIII.

Gloria sæpe spreta cumulatior redit.

Narrent de te alii : proprio sordescit in ore
Gloria ; si taceas plus tibi laudis erit.

LXXXIV.

Laus liberalitatis.

Ille Deo similis, qui dat bene munera lætus :
Qui repetit fenus, fenoris officio est.

LXXXV.

Nulla major usura et sanctior quam pascere pauperes.

Nullum majus erit lucrum quam pascere egenos,
Fenore nam grandi centupla dona feres.

LXXXVI.

Qui pauperibus elargitur in cœlo thesaurisat.

Quas Christi causa miseris donabis egenis,
In cœlo æternas conciliabis opes.

LXXXVII.

Nullum majus lucrum neque certius quam credere Christo opes.

Munera si gratis dederis, si lætus, amicis,
Tollet divitias has tibi nulla dies.

LXXXVIII.

Dat gratis nemo.

Munera qui mittit, sperat majora remitti :
Nemo suas vellet perdere gratis opes.

LXXXIX.

Ad amicum.

Accipe parva mei lætus nunc fercula census :
Nec quæ sint, sed qua suspice mente data.

XC.

De caritate.

Est caritas perfectus amor, perfectaque virtus,
Qua sine perfectum nil reperire potes.

XCI.

Qui vult esse altus, sit humilis.

Esto humilis, quisquis fieri cupis incola cœli :
Fastus tartareis excruciatur aquis.

XCII.

Tardi et considerati ad loquendum debemus esse.

Qui cito præcipitat velox sine pondere verbum,
Errat; dimissum non revocare potest.

XCIII.

Quod dices facies ve aliis, tibi fiet et dicetur.

Quæ dices aliis, tibi mox responsa remitti
Expectes ; capies, qualia dona dabis.

XCIV.

De iracundo semper excedente justitiam.

Qui temere et præceps rabidas exarsit in iras,
Excedet semper limina justitiæ.

XCV.

Quæ virginitati obstent.

Qui vult virgineum cœlebs servare pudorem,
Otia devitet fœmineosque choros.

Sæpe pudicitiam mulier formosa propinqua
Eripuit castis, multaque damna dedit.

XCVI.

Tutior est sibilus basilisci quam cantus puellæ

Tutius in silvis basiliscum audire frementem,
Quam molles cantus fœmineumque melos.

XCVII.

Tria mulieris petulantiam cohibent.

Fœmina molle genus, turpes proclivis ad actus;
Ni vir sit custos, ni pudor, atque metus.

XCVIII.

Laus virginitatis.

Virginitas animi murus, victoria carnis;
Pectus honestatis sancta pudicitia est.

XCIX.

Luxus ingenium et mores perdit.

Nil lethale magis quam luxu perdere mores:
Hæc pestis juvenum est sævior ingeniis.

C.

Non decet virum muliebri cultu incedere.

O quam turpe viro muliebri incedere cultu,
Molliaque evulsis reddere crura pilis!

CI.

Conscientia bona nil timet.

Qui recte vivit, contemnit jura superba:
Conscia mens recti nil timuisse potest.

C I I.

Amicus certus in re incerta cernitur.

Invenies multos, si res tibi floret, amicos;
Si fueris pauper, nullus amicus erit.
Rebus in adversis patientia vera probatur.
Rebus in adversis vera probanda fides.

C I I I.

Duplex pœna peccanti principi imponenda.

Si proceres peccant, si peccavere parentes,
Exemplo et sceleri pœna paranda duplex.
Sæpe patris mores imitatur filius infans;
Qualis erat mater, filia talis erit.
Casta refert castæ genitricis filia mores;
Lascivæ nunquam filia casta fuit.
Et verbo et facto parvis sit regula natis,
Optima sitque omni tempore norma pater.
Altera natura est habitus; quam junior artem
Perdisces, tollet nulla senecta tibi.

C I V.

Sola virtus beatos efficit.

Sola potest homines felices reddere virtus:
Huic soli e cunctis non libitina nocet.

C V.

Se quisque metiatur, et aliis erit æquus judex.

Te perpende prius, nec det tibi purpura fastum:
Ut tibi, sic aliis arbiter æquus eris.

C V I.

De eloquentia.

Ancipiti eloquium longe est penetrantius ense :
Hoc rabiem motam sedat, et arma movet.

C V I I.

Qui verum audire non vult, perdit.

Desperanda salus, qui verum audire recusat,
Inque suum præceps labitur exitium.

C V I I I.

Conscientia bona judicem non timet.

Accusent te mille licet, mens conscia recti
Stat tamen, et nunquam judicis ora timet.

C I X.

Ad vaniloquum.

Omnibus in triviis recitans tua carmina laudas :
Si vis ut laudem, disce tacere prius.

C X.

Qui senex laudandus.

Ut laudanda senis probitas, ita fœda senectus
Culpanda est, turpi quæ maculata probro.

C X I.

Poetæ multa lectione opus.

Instar apis debes variis excerpere libris,
Mellifluo ut scateat dulcis ab ore liquor.

C X I I.

Eloquentiæ vires.

Nil tam difficile est, quod non persuadeat et non
Efficiat docti lingua diserta senis.

C X I I I.

Virtutis principium asperum, finis vero amœnus.

Est opus incepto; finis virtutis amœnus,
Principiis quamvis aspera prima via est.

C X I V.

Voluptas pestis senum est et juvenum.

Vis fieri felix? est debellanda voluptas:
Hæc juvenum exitium est, pestis et illa senum.

C X V.

Jactantia est omnibus invisa.

Omnibus invisa est stolidæ jactantia mentis;
Dum de te loqueris, gloria nulla tua est.

C X V I.

Quæ carent effectu, non sunt tentanda.

Quæ fieri nequeunt, prorsus tentare recuses;
Ingenii debes pondus habere tui.

C X V I I.

Sapiens nihil invitus facit.

Nil facit invitus sapiens: exire recusas?
Quod vitare nequis, velle necesse tibi est.

C X V I I I.

Quos bene vestitos, eosdem quoque egregios vulgus putat.

Si modo me spernis, mutata veste redibo;
Quod mihi non dederis, vestibus ipse dabis.

CXIX.

Non est credendum blando adulatori.

Qui te plus solito demulcet carmine blando,
Te capere insidiis nititur ille suis.

CXX.

Quæ scimus, docere; quæ nescimus, discere debemus.

Quæ nosti impertire libens, facilisque roganti
Esto; quæ nescis, discere ne pudeat.

CXXI.

Qui alios reprehendit, se ipsum castiget.

Cum fueris censor, primum te crimine purges,
Ne tua te damnent facta nefanda reum.
Ne tua contemnas, aliena negotia curans:
An tibi te quisquam junctior esse potest?

CXXII.

De victu modesto.

Sit facilis victus, nullo irritante saporem;
Sed stomachum et gustum mordeat ipsa fames.

CXXIII.

Amici paucissimi.

Millibus ex multis unus vix fidus amicus:
Hic albo corvo rarior esse solet.

CXXIV.

Festinatio et ira sunt inimicæ consilio.

Consilium præceps sequitur plerumque ruina;
Ira quoque est valde noxia consilio.

C X X V.

Amico fac prosis, ut tibi non obsis.

Esto memor caro semper prodesse sodali
Sic, tibi ne noceat præstita sedulitas.
Sic utare tuis egeas ne rebus amici :
Sarcina namque humeris sola ferenda tuis.

C X X V I.

Laus sit modesta, vituperatio modica.

Si quem laudaris, parce laudare memento :
Crimina culpato parcius ipsa tamen.

C X X V I I.

Auctoritas dicentis non est attendenda, sed quid dicat.

Ne te dicentis moveat reverentia; sed, quid
Dixerit, attendas qua ratione probet.

Librum hunc duodecimum Audoeno falso adjudicatum, sed jam excusum quando mihi verus auctor innotuit, ibi servandum esse censui, ne forte lector ex iis quæ semper cum Audoeno junxerunt editores, carmina quædam mea in editione desideraret. Ausonii tantum epigramma prætermisi, quod, nescio quo casu, unicum ex tot hujus poetæ epigrammatibus in Audoeni editiones irrepserat.

I.

OMNIA dispereunt, mundo quæ pulchra videntur;
Divitias subito sors inimica rapit.
Perpetuo durat virtus, doctrinaque rerum;
Inque illam sors nil, quod dominetur, habet.
Hæc tibi sola potest laudemque decusque parare,
Te facit hæc veris deliciisque frui.
Hanc, studiose puer, vigili tibi quære labore;
Hæc tibi præ cunctis sit potiore loco.

II.

Clarior haud natos sequitur laus ulla, parentes
Quam si dilectos debito honore colant.
Hos cœlestis enim sequitur benedictio patris,
Hisque datur fato prosperiore frui.
Cum sibi jam mortem sentiret adesse Tobias,
Hæc caro nato tum documenta dedit:
Hoc, fili, cures, ut toto tempore vitæ
Afficias matrem gratus ubique tuam.
Hinc Salomon solio surrexit protinus alto,
Ad se cum matrem cerneret ire suam.
Omnibus in rebus naturæ hoc lexque requirit;
Omnibus imperitans hæc jubet atque Deus.

III.

Qui vitam turpem et sceleratam vivere gaudet,
Et nunquam renuit fœda patrare mala;
Vulnere lethifero tam saucius est miser ille,
Ut nunquam plane convaluisse queat.

28

IV.

Passibus ambiguis fortuna volubilis errat,
 Et manet in nullo certa tenaxque loco:
Sed modo læta manet, vultus modo sumit acerbos,
 Et tantum constans in levitate sua est.

Sequentia epigrammata, quamvis a quodam alio scripta, ob styli similitudinem hic adjicere placuit.

I.

De rustico et milite.

Vicisti hesternam, Coridon, cum milite rixam;
Pro paucis verbis verbera multa refers.

II.

Ad Candidam.

Candida, diducto quæ nudas pectora velo,
Conspicuamque cutis discupis esse nivem,
Desine tam falsis inflari vana triumphis;
Cras tam pulchra cutis, Candida, pulvis erit.

III.

In Carbonem avarum.

Perreptas omnes macilentus, Carbo, tabernas,
Et palles toto pervigil usque foro.
Quemque tui miseret: sed tu cuicumque roganti,
Quæ me lenta coquat, nescio, febris, ais.
Vis tibi, Carbo, mali dicam quæ signa notarim?
Aurum, non febris, pallet in ore tuo.

IV.

Ad Paulum.

Quod me sæpe rogas de te quis sermo feratur;
An mala te vulgi, vel bona, fama vehat:
Quæso, fatigatum toties dimitte rogare;
Hæc tibi quæ dicat, mens tua, Paule, domi est.

V.

Ad Cenodoxum.

De te conquereris quod plebs mala multa loquatur:
Sed tu veracem cur, Cenodoxe, facis?

VI.

Basso helluoni.

Usque aliena facis, nec habent tua tempora metas:
Vita tibi est, nullo vivere, Basse, modo.
Qui reliquis cœnam, tibi fert jentacula vesper:
Cum jentant alii, cœna parata tibi est.
Semper et obscuris vigil es nocturnus in umbris,
Et media potus prandia nocte capis.
Sidera te nunquam viderunt sera cubantem:
Sed tua sunt somni tempora, clara dies.
Hæc si magna tibi videatur gloria, Basse,
Sicque trahi vitam cum ratione putas;
Cur non æquoreos captas et in aere cervos,
Æquoreque in medio retia tendis apro?

VII.

Epitaphium Orcæ, furis.

Dum furcam lepidus celsam fur scanderet Orca,
Incidi hæc petiit carmina bina cruci:
Pendet in hoc vacuo furum justissimus Orca,
Qui, quia parva tulit, maxima restituit.

VIII.

Ad Priscum de Mathone.

Quam Matho non didicit, jam te docet impiger artem,
Atque aurum medio suscitat e cinere.

Hæc quantum intulerint fumosa negotia, nescis;
At quantum extulerint, mox, puto, Prisce, scies.

I X.

Ad Gallicum.

Nupturit, et nullum reperit tua filia sponsum:
Ad speculum frustra, Gallice, vota facit.

X.

In Thrasonem.

Pauper eras nuper; fis consul; mox quoque dives:
Nemo rei melius te, Thraso, consuluit.

X I.

Ad Aulum de Asello.

Non hodie sed cras bene vivam, dicit Asellus:
Esurit, Aule, hodie; cras sed Asellus edet.

X I I.

De eodem.

Vivere vis bene, sed nunquam bene vivis, Aselle:
Nolle est, quod debes et potes, haud facere.

X I I I.

In Mullum.

Invitas semper, nunquam convivia præstas:
His poteram mensis, Mulle, perire fame.

X I V.

In Aellum.

Testatur semper, nunquam sed signat Aellus:
Vult observari, non cupit, Aule, mori.

28.

X V.

Ad Candidum de Lalage.

Mercatrix facta est Lalage jam juncta ma
Qua modo garrulior nulla puella fuit.
Quam bona sors! nunquam deerit, quod, Ca
Nam si merce caret, vendere verba p

X V I.

Ad Gallicum.

Filia docta tua est: Nasonis, Gallice, am
Et legit, et didicit; filia docta tua es

X V I I.

Ad Gallam.

Ædes compta sacras et cerussata frequen
In templis tua sunt numina, Galla,

X V I I I.

De Galla vetulâ nubente.

Nupturiens pridem, juveni nunc Galla m
Dentibus amissis, curvaque nubit an
Non ambit thalamos, nec amat moribund
Heredem certum sed sibi Galla vocat

X I X.

De Gellia.

Dicitur, et verum est, non tingi Gellia c
Nam capite in toto non habet illa pil

X X.

In Gallam ad Gelliam.

Impia, quas habuit, sepelivit Galla soro
Tu quoque sis Gallæ, Gellia, quæso

XXI.

Comparatio naturæ et avari.

Naturam paucis contentam, quilibet inquit :
Quisque etiam dicit, Semper avarus eget.
Censeo nil miri, sed verum dicere utrosque :
Nam natura parum, nil sed avarus habet.

XXII.

Ad Cynthium.

Me sex mortiferi torserunt, Cynthie, morbi :
His major senis septimus est medicus.

XXIII.

In Bucconem, libertatem voluntatis negantem.

Miratur nemo quod sis malus : ad bona, Bucco,
Libertate cares, ad mala semper habes.

XXIV.

Lygdami epitaphium.

Lygdamus hic jaceo, morbis consumptus et annis :
Vita mihi morbus, mors medicina fuit.

XXV.

Ad Lentulum.

Duxisti Gallam, nupsit tibi Galla marito;
Numquid se uxorem, teque professa virum est?
Cur igitur vestras mutastis, Lentule, partes?
Uxor es uxoris, sed tuus illa vir est.

XXVI.

In fabricatores armorum.

Cogimus, en, etiam mortem properare per artes!
Pluribus ut veniat fortior illa viis.

En sclopos, hastas, sævos fabricamur et enses :
Nomen et artificis, qui facit ista, gerit.
Heu ! genti humanæ quanta est insania mentis !
Non meruisse sat est, quærimus arte necem.

XXVII.

Ad Ollum novivendulum.

Diceris, et vere, gnarissimus, Olle, novorum ;
Nam quæ finxisti, tu nova semper habes.

XXVIII.

De jejunio gurgitis.

Helluo perpetuus servat jejunia gurges ;
Non facit hoc pietas, sed dolet ex stomacho.

XXIX.

In Celsum.

Grata tibi sapidæ præstant obsonia lances,
Et nihil insipidi fert tua mensa cibi.
In te sed sapidi nihil est, nil, Celse, saliti :
Plus te, cum cœnas, lanx tua, credo, sapit.

XXX.

De Mopso ad Candidum.

Mopsus amicitiam nobis obnuntiat omnem :
At Mopso nunquam cognitus ipse fui.
Dissipat ignotos, et notos Mopsus amicos
Nunquam habuit ; muscas, Candide, Mopsus habet.

XXXI.

De Mathone chymico.

Aurificam didicit nunquam Matho, sed docet artem :
O quantum ingenium semper avarus habet !

XXXII.

De Jove spoliato.

Cum raperet siculus, templorum prædo, tyrannus
 Cum veste, et vittis, aurea tela Jovi;
Claudite, Mercurius clamabat, numina, cœlum:
 Jupiter, en, spolium est; quis modo tutus erit?

XXXIII.

De Basso helluone.

Fortis homo est Bassus, ternas vigilando peregit
 Noctes, et binos, usque bibendo, dies;
Mensuras tractu quoque ternas ebibit uno:
 Quid fieri factis fortius hisce potest?

XXXIV.

Amantes.

Est Venus orta mari, sunt hinc Euripus amantes;
 Et fluit et refluit, ceu mare, quisquis amat.

XXXV.

In Marullum.

Nil tibi nostra placent, quia sunt properata, Marulle;
 Pignora, ais, properans cæca catella parit.
Rite, Marulle, sapis: nam tu cum carmina scribis,
 Nil nisi parturiens est tua musa canis.

XXXVI.

Tempore utendum.

Quid, mortalis homo, bene agendi tempora differs?
 Quod facis, hoc cito fac; non habet hora moram.

XXXVII.

Ad Priscum de Mathone.

Artem fingendi chymicus tibi porrigit auri,
Et tepido foculos instruit igne Matho.
Tu cupide sequeris dubius quae, Prisce, magister
Suggerit, et magnas quaeris anhelus opes.
Non probo; nam vapide chymicorum incendia fumant:
Si nequeas fumos tollere, Prisce, cave.

XXXVIII.

In Aulum.

Praeteritam quaeris, praesentem negligis horam,
Aule; tibi semper tempus inane perit.

XXXIX.

Ad Petriscum.

Heroum celebras fingentem gesta poetam;
Et, quo ficta tibi sunt mage mira, probas.
Non possum tecum nunc consentire, Petrisce;
Nam bene ficta tibi, mi bene facta, placent.

DE AUDOENO,

VEL AD EUMDEM,

CARMINA.

I.

Ad lectorem.

Clericus es? legito hæc : laicus? legito ista libenter :
Crede mihi, invenies hic quod uterque voles.

D. Du-Tr. med.

II.

Ad Joannem Audoenum, de libro.

Quominus edatur nihil impedit : aut ego carmen
Non sapio; aut ætas, si sapit, ista leget.
Ingenii tu rere tui tantum esse periclum :
Judicii tamen est alea jacta mei.

Joannes Hoskins, jurisconsultus.

III.

Ad Joannem Audoenum, de tribus epigrammatum libellis, 1607.

Quidquid habent veneres venerum, charitesque leporum;
Quidquid musa joci, quidquid Apollo salis;
Quodcumque est sophiæ, quodcumque est artis ubique;
Ingenii aut genii quidquid ubique viget;
Omne id, Oene, tuis reor insedisse libellis,
Hæc quando nobis lemmata dia dabas.

Joannes Bowman, theol.

IV.

Ad Joannem Audoenum.

Quale, rogas nobis, Odoene, epigramma probetur?
Dicam : quale tuum parturit ingenium.
Quod breve, quod castum, doctum, celere atque politum,
Quodque habeat multos, et sine dente, sales;
Hoc tua musa dabit, genius promittit, et ultra
Confirmat dominæ mentio prima tuæ.

Tuus, Gullielmus James, theol.

V.

In laudem autoris.

Quod fuit, est, et semper erit solemne poetis,
Carpimur in libris fœmina virque tuis.
Judice me, tamen hæc epigrammata salsa merentur
Laudet ut ingenium vir mulierque tuum.

Jana Audoena oxoniensis.

VI.

Ad lectorem.

In laudem autoris; cujus epigrammata intra mensem secundo prodierunt, 1606.

Scripserunt Latii, scripsere epigrammata Graii;
Quos inter, vitam nominis unus habet.
Excipite hunc, omnes superavit Oenus; et ipsum
Æquavit, si non et superavit eum.

D. Du-Tr. med.

VII.

De tertia horum epigrammatum editione.

Hic liber est mundus; movet, et sine fine movetur:
Ipse licet taceas, bibliopola probat;

Nam tua perpetuum exercent epigrammata prelum,
Pene fatigatis ter repetita typis.

Joannes Hoskins.

VIII.

Ad Joannem Audoenum.

Fastidita meæ fuerant epigrammata musæ;
Jamque satur carmen pene perosus eram:
At tua jucundum referunt mihi scripta saporem;
Provenit ex versu nausea nulla tuo.

Joannes Harington, eques.

IX.

Ad eumdem.

Multi scripserunt epigrammata, nuper et olim,
Quorum vix equidem nomina nota reor:
At tua, ne dubites, vivent epigrammata; vivent,
Dum sacer in pretio sermo latinus erit.
Laus tua cum terra stabit, cœloque manebit;
Nec, nisi cum mundus concidet ipse, cadet.

D. Du-Tr. mel.

X.

Idem, de eodem.

Sive jocos lepidus, seu seria tractat Oenus;
Autorem hunc aliud nil agitasse putes:
Sive paludatus lector sit, sive togatus,
Applicat hic genium scriptor utrique suum.

XI.

Aliud nescio cujus.

Quantum bilbilico debet sua patria vati,
Tantum pene tibi patria debet humus:

Nemo tibi arguto, facili, puroque, brevique,
Scribere par poterit tale epigramma stylo.

XII.

Anagramma nominis autoris, a D. Du-T
inventum.

Joannes Audoenus. Ad annos Noe vives.

De eodem, distichon.

Nominis hoc anagramma tui de te puto falsum
Verum de libris auguror esse tuis.

D. Du-Tr. me

XIII.

De eodem.

De te, deque libro verum est anagramma : quid
Tuque facis librum vivere, teque liber.

Joannes Rosse, jurisconsu

XIV.

Gotfridi Hegenitii in laudem Martialis brit
nici epigrammation.

Vulgus opinatur sat laudis habere poetam,
Qui sciat immensis fundere metra logis.
Ecquid, Oene, putas? tua quod meletemata fil
Sint contexta brevi, laus erit inde levis?
Non puto. Namque tua sophos in brevitate nite
Nec labor iste levis, taliter esse brevem.

INDEX.

#3

